

Samen Recht Doen

**Verkiezingsprogramma
ChristenUnie/SGP Den Haag
2022 - 2026**

Vastgesteld tijdens de ledenvergadering 10 januari 2022

Verkiezingsprogramma commissie

Gerdien Hardeman-Waterman,
Ko van Wingerden,
Elisa van Dam,
Simon Fritschij en
Monique Rog-Vermulst (voorzitter).

Het verkiezingsprogramma is geschreven in samenwerking met onze achterban en maatschappelijke organisaties. Speciale dank gaat uit naar Evert de Niet, Bettelies Westerbeek, Henk-Willem Laan, Pieter Grinwis, Michiel Noordzij, Elisa van Dam en Judith Klokkenburg (lijsttrekker).

Inhoudsopgave

Inleiding	6
Samen recht doen	7
Samen Haags.....	8
Nieuwkomers in Den Haag	8
Opstaan tegen onrecht	8
Prostitutie.....	9
Mensenhandel.....	9
Ondermijning	10
Veiligheid voor alle inwoners Den Haag	10
Huiselijk geweld	11
Samen voor een verslavingsvrije samenleving.....	12
Samen werken aan een veilig Den Haag.....	13
Samen wonen en leven in Den Haag	15
Bouwen aan de stad.....	16
Betaalbaar huren.....	18
Prettig wonen in eigen wijk.....	18
Den Haag studentenstad.....	19
Af van afvalproblemen.....	20
Samen zorgen en leren	22
Versterk vrijwilligerswerk	22
Mantelzorg	23
Voorkom eenzaamheid	24
Iedereen kan meedoen.....	24
Goede zorg voor iedereen	26
Waardevol welzijn	27
De jeugd heeft de toekomst.....	28
Sport.....	29
Een einde aan dak- en thuisloosheid	28
Goed onderwijs.....	29
Den Haag als aantrekkelijke werkplek voor leraren.....	31
Kunst & Cultuur	31
Den Haag circulair	33
Isoleren en duurzaam wonen	34
Iedereen doet mee.....	35
Groen en klimaatrobust.....	36
Fietsers en voetgangers op 1	37
Goed Openbaar Vervoer voor iedereen en overal	38
Goede omgang met de auto.....	39
Een bloeiende Haagse economie.....	41
Economie	42
Ruimte om te ondernemen.....	43
Toerisme	44
Scheveningen Haven	44
Iedereen aan het werk	45
Aanpak armoede.....	46

Grip op schulden	47
Een overheid die werkt voor mensen	50
Menselijke maat	51
Een overheid die helpt, niet hindert	51
Een overheid die mensen laat meedoen	52
Digitale overheid	53
Gezonde democratie.....	53
Wijkprogramma's ChristenUnie/SGP	55
2022-2026	55
Duindorp, Havenkwartier, Geuzenwijk.....	55
Scheveningen Dorp, Scheveningen Bad en Belgisch Park	56
Loosduinen, Kraayenstein, Waldeck en Houtwijk.....	58
Bouwlust, Vrederust, Morgenstond, Moerwijk	59
Leyenburg, Rustenburg/Oostbroek, Zuiderpark	59
Ypenburg, Leidschenveen, Wateringse Veld.....	60
Vogelwijk, Bohemen, Meer en Bos, Kijkduin, Ockenburgh	61
Westbroekpark & Duttendel, Van Stolkpark, Zorgvliet.....	62
Archipel en Willemspark, Benoordenhout en Marlot.....	62
Statenkwartier, Duinoord, Zeeheldenkwartier, Regentessekwartier Noord	63
Valkenboskwartier, Regentessekwartier zuid, Heesterbuurt.....	63
Vruchtenbuurt, Bomenbuurt, Bloemenbuurt.....	64
Bezuidenhout, Mariahoeve	65
Laakkwartier, Molenwijk, Spoorwijk, Binckhorst	65
Schildersbuurt, Transvaal, Groente- en Fruitmarkt.....	67
Kortenbos, Centrum, Stationsbuurt, Rivierenbuurt.....	68

Voorwoord

Beste Hagenaar, Hagenees, Loosduiner en Scheveninger,

Den Haag is een prachtige en fijne stad om te wonen, te werken en te recreëren. De stad van reuring en rust, van park en strand, van pretpark en buurtspeeltuin. De stad waar de kleine ondernemer zijn ijs verkoopt op het Binnenhof, waar internationale organisaties neerstrijken en waar je je eten koopt op de Haagse Mart. Den Haag in zijn veelkleurigheid bruist van de energie.

Maar tegelijkertijd kent ons mooie Den Haag ook zijn barsten en wonden. Letterlijk, bij inwoners van Moerwijk en Morgenstond die leven in 'doortochtwoningen'. Bij de mannen en vrouwen in de Doublet- en Geleenstraat, die dagen achtereen hun lichaam moeten verkopen om rond te komen. Bij de vele daklozen die rondzwerven in onze stad, op zoek naar warmte en onderdak. Bij de kinderen die leven in armoede, en niet weten of ze de volgende dag te eten krijgen. En bij al onze jongeren en starters, die toe zijn aan zelfstandigheid, maar door de wooncrisis geen kant op kunnen en noodgedwongen langer bij hun ouders moeten wonen. Voor al deze mensen wil ik me, samen met de fractie, de komende jaren inzetten. Om hen recht te doen.

We leven in een tijd van wantrouwen in de overheid, in de politiek. Een tijd waarin de coronacrisis uitzichtloos lijkt en het toeslagendrama pijnlijk duidelijk heeft gemaakt hoe mensen vermorzeld kunnen worden door het systeem. Dat kan leiden tot hopeloosheid. Toch ben ik hoopvol. Want we kunnen recht doen, maar dat kan ik niet alleen. Dat kunnen we alleen samen.

Samen met al die vrijwilligers die het cement zijn van onze samenleving. Met al die mannen en vrouwen die mensen met schulden helpen om het leven weer op de rit te krijgen. Met ouders die betrokken zijn bij de sportvereniging van hun kind. Met vrijwilligers die week na week de prostituées bezoeken om een luisterend oor te bieden. Met kerken die zich inzetten voor de saamhorigheid in een wijk. Samen met alle betrokken wijkbewoners, die hun wijk vooruit willen helpen. Met al die enthousiaste inwoners die in hun buurt pionieren in de energietransitie. Ik put hoop uit al deze stadsgenoten en uit deze initiatieven. Hoop, omdat blijkt dat ze samen onze stad vooruit willen helpen. Hoop, omdat ze omzien naar kwetsbaren. Hoop, omdat ze recht willen doen.

Samen recht doen. Dat is onze taak, dat is onze missie voor de komende vier jaar.

Dat begint bij een overheid die te vertrouwen is, een overheid die dienstbaar is, kortom een overheid die werkt. En daarvoor is veel nodig. En dat is heel concreet. Dat begint met het besef dat de overheid er is voor de burger en niet andersom. Maar ook met persoonlijk contact tussen overheid en burger: geen overheidsbrieven meer zonder afzender, maar met een concrete naam onderaan. Een overheid die er is voor kwetsbaren: uitstapprogramma's en woonruimte voor prostituées die willen stoppen en voldoende woningen voor starters en mensen met een rugzakje. En we hebben daar nog veel plannen voor die u leest in dit verkiezingsprogramma. Graag zet ik me, samen met de fractie, nog eens vier jaar in voor een hoopvol Den Haag waar we samen recht doen.

Doet u mee?

Judith Klokkenburg
Lijsttrekker ChristenUnie/SGP Den Haag

Inleiding

Laat liever het recht stromen als water,
en de gerechtigheid als een altijd voortvloeiende beek.
- Amos 5:24

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie/SGP Den Haag. Met dit programma bieden we u een inkijkje in het hart van de ChristenUnie/SGP. Een hart dat klopt voor gerechtigheid, voor een groene en duurzame stad, voor ondernemerschap en creativiteit, voor een dienstbare overheid die zich inzet om Hagenaars, Hagenezen, Scheveningers en Loosduiners tot bloei te laten komen, voor een stad waarin we voor elkaar zorgen en waar inwoners hun verantwoordelijkheid nemen. Ons hart klopt om samen recht te doen.

In dit programma ziet u welke vragen ons als partijen bezighouden: Hoe blijven we een gemeenschap met zoveel nationaliteiten in één stad? Hoe zorgen we ervoor dat Den Haag meer is dan slechts de som van 550.000 individuen? Hoe bieden we zorg aan onze ouderen? Hoe geven we onze jongeren toekomst? Hoe doen we recht aan mensen die door de overheid, onze manier van leven of andere omstandigheden in het nauw zijn gekomen? Hoe doen we samen recht?

Een van de antwoorden op deze vragen zit in dat woordje "samen". Door als overheid niet te denken alles zelf op te kunnen en moeten lossen, maar door ruimte te bieden aan kerken, mantelzorgers, ondernemers en vrijwilligersorganisaties om recht te doen op de plek waar ze zijn en waar recht nodig is.

Ontslaat dat het stadsbestuur van haar verantwoordelijkheid? Zeker niet. Zo kan de gemeente voorkomen dat kwetsbare mensen allemaal in dezelfde buurt komen te wonen. Daarnaast zijn loketten en ambtenaren in de wijk nodig om de gemeente een menselijk gezicht te geven en echt te kunnen luisteren naar burgers. En uiteraard, de overheid heeft de plicht in te grijpen daar waar het recht onder druk staat. Stad en stadhuis; we hebben elkaar nodig.

Wij leggen dit programma met enthousiasme aan u voor. Wij geloven dat onze visie voor Den Haag en de daarbij behorende plannen, kunnen helpen om onze stad nog mooier te maken. Maar we willen u ook waarschuwen: dit programma is geen blauwdruk voor een perfecte stad. Die illusie hebben wij in het geheel niet. Nee, het is een reflectie van onze zoektocht naar het goede voor Den Haag.

Daarbij laten wij ons inspireren door de Bijbel, waar Gods opdracht om recht te doen vele malen klinkt. We zijn ervan overtuigd dat deze oproep ook in de 21e eeuw van onschatbare waarde is, of je nu gelovig of niet-gelovig bent.

Wij willen samen recht doen, met en voor héél Den Haag.

Samen recht doen

De ChristenUnie/SGP staat voor een stad waarin bewoners de verbinding zoeken en in vrede samenleven. Vredig samenleven is nodig om de stad tot bloei te laten komen. Omzien naar elkaar kan pas echt als je je burens kent. Als we elkaar respecteren, maar elkaar ook kunnen aanspreken als iets niet goed gaat. Dat als er onrecht plaatsvindt, zoals mensenhandel, de overheid optreedt. Dat inwoners vertrouwen hebben dat de politie of de gemeente actie onderneemt als ze overlast ervaren. Maar dit alles is niet vanzelfsprekend in een diverse stad met vele etniciteiten, religies en ideologieën. Een betrouwbare en betrokken overheid geeft rust en vrede in de stad. Daarom willen we onrecht bestrijden, opkomen voor rechtvaardigheid en voor mensen in de knel.

Samen Haags

Den Haag is de meest gesegregeerde stad van Nederland. Ook een stad waarin het verschil tussen arm en rijk het grootst is. Tijdens de coronacrisis zijn er allerlei prachtige initiatieven ontstaan om met elkaar in verbinding te blijven. Tegelijkertijd zien we dat bepaalde groepen de afgelopen tijd juist meer tegenover elkaar zijn komen te staan. De kloven in onze stad worden steeds groter. Hoe zorgen we ervoor dat we meer met elkaar in contact komen en dat we ons allemaal inwoner voelen van deze stad? Van Morgenstond tot Mariahoeve, van Scheveningen tot de Schilderswijk.

Een Haags welkomspakket voor elke nieuwe Haagse bewoner. Bij de verhuizing naar Den Haag krijgen nieuwe bewoners een welkomspakket thuisgestuurd met daarin Haagse woonregels en tips, een afvalpas met informatie, een jaarabonnement van de bieb, OV-chipkaart met saldo, informatie over vrijwilligerswerk en een Haags product.

De Nederlandse, Haagse en de Scheveningse vlag krijgen een prominente plaats in onze raadszaal als teken van saamhorigheid in onze stad.

Nieuwkomers in Den Haag

Het is belangrijk dat statushouders zich welkom voelen in Den Haag en goed worden begeleid bij het integreren in onze samenleving. De gemeente investeert daarom in taallessen en de begeleiding naar werk. Daarnaast leren nieuwkomers onze kernwaarden gelijkwaardigheid, vrijheid en solidariteit.

Aandacht voor welzijn. De gemeente besteedt niet alleen aandacht aan de juridische procedure van statushouders en hun ontwikkeling op het gebied van taal en werk, maar heeft ook oog voor hun mentale gezondheid en biedt hulp als dat nodig is.

Investeer in taal. Taal is de sleutel tot een goede integratie. De gemeente investeert in taallessen en kinderopvang, zodat nieuwkomers de taal snel kunnen leren.

Iedereen een Waardig Welkom. Bij de inburgering maken statushouders kennis met Den Haag en haar geschiedenis. Er is in het bijzonder aandacht voor de Joodse geschiedenis van onze stad.

Van nationaliteit onbekend naar staatloos. In navolging van ons aangenomen initiatiefvoorstel zet de gemeente alles op alles om iedereen te helpen bij het achterhalen van zijn/haar identiteit of het verkrijgen van de status staatloos wanneer ze geen nationaliteit hebben.

Koppel statushouders aan werk. Mensen die in Den Haag als statushouder komen wonen krijgen versneld werk aangeboden, zodat ze zich in kunnen zetten, geld kunnen verdienen en snel integreren. Hierbij wordt natuurlijk rekening gehouden met het leren van de taal.

Goed voorbeeld doet goed volgen. De gemeente geeft het goede voorbeeld door zelf statushouders een passende baan aan te bieden binnen de gemeente Den Haag.

Opstaan tegen onrecht

In onze stad van Vrede en Recht vindt helaas nog steeds veel onrecht plaats. Zo is er sprake van mensenhandel, uitbuiting en gedwongen prostitutie. De ChristenUnie/SGP heeft oog voor de mensen die niet voor zichzelf op kunnen komen of niet gehoord worden.

Prostitutie

Prostitutie is geen gewoon beroep. We zien dat in prostitutie vele vormen van ongelijkheid samen komen zoals machtsongelijkheid, economische ongelijkheid en genderongelijkheid. Daarom is de ChristenUnie/SGP geen voorstander van prostitutie in Den Haag. Criminaliteit, mensenhandel, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn.

Investeer in uitstapprogramma's. In de coronacrisis zijn meer mensen uit de prostitutie gestapt en deze trend houdt aan. Daarom komt er meer geld voor de uitstapprogramma's.

Échte keuzevrijheid. We besteden het geld voor de uitstapprogramma's waar het voor bedoeld is, het helpen uitstappen van mensen in de prostitutie. Het is daarbij belangrijk dat de mannen en vrouwen die uit willen stappen keuzevrijheid hebben en geholpen kunnen worden door de organisatie waar zij zich het prettigst bij voelen.

Bied perspectief. De samenwerking tussen de uitstapprogramma's en het aanbod aan werk van de gemeente door STIP-banen zetten we door. Er wordt extra geld vrijgemaakt om meer mensen in de prostitutie naar een baan te begeleiden.

Geen duur onderzoek, maar daadkracht. Geen dure onderzoeken meer naar een centrale plek voor prostituées. Wel worden er naar Gronings model stappen gezet om de raamprostitutie in de Doublet- en Geleenstaat op termijn te beëindigen.

Geen bordeel in woonwijk. Er worden geen nieuwe vergunningen verleend voor bordelen of clubs in woonwijken. Als een vergunninghouder ermee stopt, dan wordt het pand herbestemd.

Er komt een overweeghuis. Veel mensen die in de prostitutie werken willen daarmee stoppen, maar deze stap nemen is erg lastig. Er komt een overweeghuis waar mensen ongeveer drie maanden kunnen wonen en niet hoeven te werken, een 'pauze'. Het maakt de stap om uit te treden makkelijker. In Groningen kan dit al en zijn de ervaringen positief.

Geen tieners in de prostitutiestraat. In navolging van de minimumleeftijd voor mensen die werken in de prostitutie, gaat ook de leeftijd voor klanten omhoog naar 21 jaar.

Urgentieverklaring bij uitstappen. Mensen die uit de prostitutie willen stappen voelen zich vaak belemmerd om dit te doen, omdat ze daarmee vaak ook hun woning verliezen. Daarom maken mensen die uit de prostitutie stappen aanspraak op een urgentieverklaring voor een sociale huurwoning.

Mensenhandel

Mensenhandel mag geen plaats hebben in onze stad van Vrede en Recht. Het is een gruwelijk onrecht. Toch horen we nog regelmatig verhalen van seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. De gemeente stelt alles in het werk om mensenhandel aan te pakken en de slachtoffers op te vangen.

Bestrijding mensenhandel is een prioriteit van de gemeente. De bestrijding van mensenhandel is een prioriteit in het Haags veiligheidsbeleid. Daarin is ook nadrukkelijk aandacht voor online opsporing én de aanpak van klanten.

Mensenhandel pak je samen aan. De gemeente werkt samen met omliggende gemeenten en andere grote steden om mensenhandel aan te pakken. Op deze manier voorkomen we een waterbedeffect tussen gemeenten en zijn we beter in staat mensenhandel te voorkomen, te signaleren en aan te pakken.

Zorg voor slachtoffers. In Den Haag kunnen alle slachtoffers van mensenhandel, ook ongedocumenteerden, terecht bij gemeentelijke voorzieningen, zoals opvang en begeleiding. Slachtofferschap moet daarbij losgekoppeld worden van het doen van aangifte.

Informatiepakketten voor kwetsbare groepen. Onder bepaalde groepen vindt vaker mensenhandel plaats. Denk daarbij aan arbeidsmigranten en mensen in de prostitutie. De gemeente ontwikkelt informatiepakketten in verschillende talen waarin we mensen wijzen op hun rechten en plichten en de mogelijkheden om melding te maken van misstanden en hulp in te roepen.

Week tegen mensenhandel. De week tegen mensenhandel, in het leven geroepen door de ChristenUnie/SGP, krijgt een jaarlijks vervolg. Zo worden inwoners en ondernemers zich bewust van hun signalerende rol.

Ondermijning

Ook in Den Haag moeten we ons bewust zijn van de invloed van (grootschalige) criminele organisaties. Door een oplettende houding van het gemeentebestuur kunnen we deze ontwikkelingen op het spoor komen, bijvoorbeeld door aandacht te schenken aan het gebruik van winkelpanden of horecapanden die aanwezig zijn op een manier die nauwelijks rendement kan opleveren.

Breid vergunningplicht uit. In de Weimarstraat wordt op dit moment geëxperimenteerd met het uitbreiden van de vergunningplicht voor ondernemers. Deze aanpak moet de gemeente uitbreiden naar sectoren waar ondermijning bovengemiddeld voorkomt, zoals massagesalons en belwinkels.

Signaleren doe je samen. Ondermijning bestrijden doen we samen. Bewoners worden betrokken bij het signaleren van ondermijning. We wijzen hen op signalen van ondermijning en waar ze die kunnen doorgeven.

Controleer op vakantieparken. Strenge handhaving op onze vakantieparken is nodig. Geen permanente bewoning en een duidelijke gastenregistratie.

Ondermijningsoverleg. De Haagse gemeenteraad wordt vaker geïnformeerd over de ondermijningsaanpak in onze stad. Zo nodig wordt dit vertrouwelijk gedaan, zodat raadsleden goed op de hoogte zijn van de situatie in Den Haag.

Veiligheid voor alle inwoners Den Haag

In onze stad van Vrede en Recht moet je in alle rust jezelf kunnen zijn en je geloof kunnen belijden. Daarnaast moet iedereen veilig over straat kunnen. De gemeente spant zich maximaal in voor de veiligheid van alle inwoners en creëert een omgeving waarin je jezelf kunt zijn.

Het recht van vrijheid van godsdienst geldt voor iedereen in Nederland. Gelovigen moeten ongehinderd kunnen samenkomen in kerken, synagogen, moskeeën of andere

gebedshuizen in Den Haag of van geloof kunnen veranderen. We ondernemen een aantal specifieke acties om bedreiging, intimidatie en/of geweld tegen geloofsverlaters of bekeerlingen tegen te gaan, te beginnen bij een verkennend onderzoek naar de omvang van deze problematiek en het apart registreren van meldingen van intimidatie, bedreiging en/of geweld tegen deze groep.

Den Haag blijft Shelter City. Zo vangen we mensenrechtenactivisten op die hier op adem kunnen komen. We breiden dit programma uit en nodigen ook mensen uit die zich inzetten voor geloofsvrijheid in eigen land en daarom te maken hebben met vervolging.

Veiligheid voor allen. Den Haag blijft een veilige en aantrekkelijke plek voor internationale organisaties en hun personeel. Gemeente en politie zorgen voor expertise bij agenten en een herkenbare plek om onveilige situaties te melden.

Iedereen veilig over straat. Geweld op grond van etniciteit, religie, seksuele geaardheid of genderdiversiteit accepteren we niet, maar komt helaas wel voor. De politie moet hier alert op zijn en hier adequaat op reageren. Om religieus- en homogeweld te beter te registreren, wordt in overleg met politie, het Openbaar Ministerie, religieuze en LHBTI+-organisaties gewerkt aan een goed en toegankelijk registratiesysteem om verschillende vormen van geweld goed te registreren.

Stop het sissen. Vrouwen moeten op elk moment van de dag veilig over straat kunnen, zonder dat er naar ze gesist wordt. Handhavers en wijkagenten treden op tegen sissen naar en intimidatie van vrouwen. Er komt meer aandacht voor preventie, zodat ook (potentiële) daders en hun ouders zich bewust worden van hun taak en rol als het gaat om de veiligheid van vrouwen en meiden op straat.

Racisme en discriminatie pakken we aan. In Den Haag is geen ruimte voor haat en discriminatie. Afkomst of geloof mag nooit reden zijn voor het maken van onderscheid. Vanzelfsprekend geldt deze prioriteit ook voor de veiligheid van andere groepen, als deze in het geding is. Denk bijvoorbeeld aan (ex-)moslims.

Weer antisemitisme. De veiligheid van de Joodse gemeenschap in Den Haag heeft hoge prioriteit en het initiatiefvoorstel van de ChristenUnie/SGP om antisemitisme tegen te gaan wordt integraal uitgevoerd. Joodse instellingen en gebouwen worden beveiligd zo lang als dat nodig is.

Geen woorden maar daden. Er moet niet alleen gepraat worden over het bestrijden van discriminatie, er moet ook echt iets aan gedaan worden. Het meldpunt discriminatie is goed vindbaar en bereikbaar. Met alle signalen van ongelijke behandeling, discriminatie en racisme wordt aantoonbaar iets gedaan door de antidiscriminatievoorziening.

Onderzoek Haags slavernijverleden. Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar het Haags slavernijverleden. Naar aanleiding van dit onderzoek kan er actie worden ondernomen. Excuses voor het slavernijverleden van de gemeente kan een mogelijke uitkomst zijn waar we gehoor aan moeten geven.

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is een van de grootste maatschappelijke problemen in Nederland en vrouwen zijn vaker slachtoffer van fysieke, geestelijke, financiële of seksuele mishandeling dan mannen.

Stop huiselijk geweld. Huiselijk geweld is een groot en groeiend probleem, mede door de coronacrisis. We werken samen met politie en maatschappelijke organisaties om huiselijk geweld te stoppen door daders aan te pakken, slachtoffers te ondersteunen en door campagnes de meldingsbereidheid van huiselijk geweld te vergroten.

Weerbaar maken. De gemeente steunt initiatieven die vrouwen ondersteunen en weerbaarheidstrainingen aanbieden en blijft meedoen aan de wereldwijde campagne 'Orange the world' om aandacht te vragen voor veiligheid van vrouwen.

Erken femicide. Femicide is een probleem in Den Haag. De afgelopen jaren zijn er te veel vrouwen vermoord, omdat ze vrouw zijn. Politieagenten krijgen training over dit onderwerp, zodat als vrouwen stalking of geweld melden dit meteen wordt opgepakt, zodat het geweld niet escaleert.

Geen genitale verminking in Den Haag. De gemeente werkt niet samen met organisaties die genitale verminking goedkeuren en geeft voorlichting over de gevaren van genitale verminking in verschillende talen.

Family Justice Center. De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om een Haags Family Justice Center op te richten waar alle hulpverleners en politie en justitie zitten, zodat slachtoffers aangifte kunnen doen en opvang en politiebescherming krijgen.

Samen voor een verslavingsvrije samenleving

Drugs- en alcoholgebruik zorgt voor veel ellende in onze stad. Het brengt schade toe aan je gezondheid, je kunt er verslaafd aan raken en je financiert er de criminele organisaties mee die drugs aanbieden. Bovendien is het schadelijk voor het milieu. Ook leiden de problemen die voortvloeien uit een drugs- en alcoholverslaving tot hoge maatschappelijke kosten. Denk bijvoorbeeld aan schuldhelpverlening en zorgkosten. Een verslavingsvrije samenleving begint bij preventie.

Geen gokreclames in Den Haag. Het is bekend dat gokreclames leiden tot meer gokken. Kwetsbare groepen zoals jongeren en (ex-)verslaafden zijn hier extra gevoelig voor. Daarom komt er een verbod op gokreclames in Den Haag in de openbare ruimte. De gemeente gaat in gesprek met casino's over reclame bij casino's. Er komen geen nieuwe casino's bij in Den Haag.

Alcoholpreventie begint op straat. Bij avondwinkels en slijterijen zijn hele ramen en muren beplakt met stickers van alcohol. De gemeente gaat in gesprek met avondwinkels en slijterijen en onderzoekt hoe zulke uitingen aan banden kunnen worden gelegd.

IJslands preventiemodel ook voor onze stad. Den Haag neemt IJsland als voorbeeld als het gaat om drugs- en alcoholpreventie. Deze aanpak is erop gericht om een positieve leefomgeving te creëren waarin jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, bijvoorbeeld door het aanbieden van sportactiviteiten. Ouders, scholen en de gemeente werken nauw samen om dit te bereiken.

Geen gemeentewiet. Den Haag doet niet mee met experimenten om de verkoop van wiet te legaliseren.

Festivals drugsvrij. Een evenementenvergunning wordt alleen gegeven voor een festival als de organisatie concrete maatregelen treft om het evenement drugsvrij te maken en te houden. Wanneer overtredingen worden geconstateerd kan een ultieme consequentie zijn dat het evenement wordt stilgelegd en/of dat er in het volgende jaar geen vergunning wordt afgegeven.

Middelbare scholen drugsvrij. We vergroten de afstand tussen coffeeshops en scholen om drugsgebruik door scholieren minder laagdrempelig te maken.

Dat ballonnetje gaat niet op. Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een streng lachgasverbod in Den Haag. Er komt meer geld om hierop te handhaven en de boete voor het gebruik of de verkoop van lachgas in de openbare ruimte en in het verkeer gaat omhoog. Daarnaast plaatsen we op hotspots borden waarbij gebruikers op het verbod worden gewezen. Ten slotte gaat de politie, in samenwerking met handhaving, mysteryshoppers inzetten om lachgaskoeriers aan te pakken.

Taskforce drugs. De gemeente werkt samen met buurgemeenten om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken in een zogenaamde taskforce.

Uitsterf beleid coffeeshops. Een aantal gebieden in Den Haag ervaart veel overlast door de vele coffeeshops die in hun buurt gevestigd zijn. In plaats van het verplaatsen van coffeeshops en bijbehorende overlast, komt er een uitsterf beleid. Er komen geen nieuwe coffeeshops meer bij in Den Haag, ook niet als een coffeeshopeigenaar stopt.

Overlast door coffeeshops aanpakken. De gemeente gaat experimenteren met mobiel cameratoezicht rondom coffeeshops waar veel overlast wordt gemeld. Zo kan overlast snel worden aangepakt.

Coffeeshops alleen toegankelijk voor inwoners Den Haag. Een gedeelte van de bezoekers van Haagse coffeeshops komt niet uit Den Haag. Daarmee hebben coffeeshops een aanzuigende werking op inwoners uit omliggende gebieden. Er wordt gehandhaafd op het zogenaamde ingezetenen criterium. Coffeeshops mogen geen wiet verkopen aan buitenlandse toeristen en we onderzoeken of we de verkoop kunnen beperken tot inwoners van Den Haag.

Geen geblow op straat. We breiden het blowverbod uit. Het is nergens toegestaan om in de openbare ruimte drugs te gebruiken en ook niet om te blowen. Zo voorkomen we overlast.

Samen werken aan een veilig Den Haag

Veiligheid is een voorwaarde om met elkaar in vrede te leven. Samen zorgen we voor een veilige stad. De gemeente neemt hierin het voortouw, maar elke inwoner kan bijdragen aan het gevoel van veiligheid. Het begint bij het voorkomen van onveilige situaties en overlast.

Wijkagenten zijn zichtbaar én bereikbaar in de wijk. Spreekuren worden daarom ook in de avond gehouden voor wijkbewoners die overdag werken. Het is daarnaast belangrijk dat wijkagenten zijn geworteld in de wijk. De gemeente gaat met de politie in gesprek om wijkagenten zoveel mogelijk voor ten minste zes jaar in dezelfde wijk te stationeren. We gaan uit van één wijkagent per 4000 inwoners.

Meer blauw op straat. De gemeente dringt aan bij het Rijk op het uitbreiden van de politiecapaciteit. Daarnaast wordt het makkelijker voor handhavers om door te stromen naar

de politieacademie. Waar nodig investeren we ook extra in gemeentelijke handhavers, bijvoorbeeld voor de Pandbrigade.

Inzet camera's. Cameratoezicht is een prima middel om politieagenten te ontlasten, maar het moet alleen worden toegepast als het echt nodig is en de privacy van mensen goed is gewaarborgd in een cyclus van beleid, uitvoering en evaluatie.

Handhavers handelen. Handhavers surveilleren niet alleen met auto's door de stad, maar wandelen zelf dagelijks door de wijk om in gesprek te gaan met bewoners en overtredingen en overlast te signaleren. Zij worden uitgerust met bodycam en noodknop.

Geen messen verkopen aan jongeren. Steekpartijen zijn helaas in Den Haag aan de orde van de dag. Vaak zijn hier jongeren bij betrokken. Daarom komt er een verbod op de verkoop van messen aan kinderen jonger dan 16 jaar en is er een vast inleverpunt voor wapens.

Stadsmariniers inzetten. Naar Rotterdams voorbeeld krijgen de meest kwetsbare wijken, waar verslavingen en drugscriminaliteit een groot probleem zijn, naast wijkagenten, een stadsmarinier als pilot. De mariniers hebben het mandaat om grote problemen in kwetsbare wijken aan te pakken en zorgen er daardoor voor dat problemen écht worden opgelost.

Evenementen betalen mee aan veiligheidskosten. Grootschalige (sport)evenementen vragen veel veiligheidsinzet. Dat heeft gevolgen voor de politiecapaciteit. Grootschalige evenementen betalen daarom mee aan de inzet van de politie.

Maak gebruik van de wijkrechter. De wijkrechter bemiddelt in een vroeg stadium bij buurruzies. De wijkrechter wordt vaker ingezet en in een eerder stadium.

Samen wonen en leven in Den Haag

De ChristenUnie/SGP wil dat Den Haag een stad is waar het prettig wonen is voor iedereen. Den Haag is op dit moment de meest gesegregeerde stad van Nederland. De coronacrisis heeft die kloof tussen zand en veen alleen maar groter gemaakt. De ChristenUnie/SGP maakt scherpe keuzes om die kloof te dichten. Zo kunnen we samen in Den Haag in vrede leven: jong en oud, arm en rijk, alleenstaand en als gezin. Ook Jan Modaal moet hier kunnen wonen, zoals die politieagent of leerkracht die we zo hard nodig hebben. Het is daarnaast belangrijk om gezinnen te behouden voor de stad, want zij zijn de hoeksteen van de samenleving. De afgelopen jaren heeft een oververhitte woningmarkt velen van hen de stad uitgedreven. Het is daarom noodzaak voor hen te bouwen: aantrekkelijke en betaalbare gezinswoningen. Om de eenheid in onze wijken en buurten te bewaken krijgen woningcorporaties de ruimte om te bouwen en geven we ook coöperaties en gemeenschappelijke woonvormen de ruimte. Daarbij moeten we niet onze senioren vergeten, zij die onze stad hebben opgebouwd. Ze moeten prettig ouder kunnen worden in hun eigen wijk of buurt.

Bouwen aan de stad

Er is een groot woningtekort in Den Haag en het aantal inwoners van deze stad blijft de komende jaren groeien, tot 600.000 in 2030. Daarom moeten er voldoende woningen worden bijgebouwd. Den Haag heeft letterlijk haar grenzen bereikt en kan niet verder uitbreiden. In bestaande natuurgebieden en in zee wordt wat de ChristenUnie/SGP betreft niet gebouwd. Om toch woningen te kunnen bijbouwen moet er daarom soms ook de hoogte in worden gebouwd. Nu de verhuurderheffing wordt afgeschaft krijgen woningcorporaties de ruimte om mee te bouwen aan de stad.

Bouwen voor Jan Modaal. De komende jaren bouwen we flink bij om het woningtekort op te lossen. We vinden het belangrijk dat ook middeninkomens in Den Haag kunnen wonen. Daarom hanteren we de norm van 30% sociale huur, 20% middeldure huur en 20% betaalbare koop tot maximaal de NHG-grens (€355.000 in 2022).

Ruimte voor starters. Voor starters is het bijzonder moeilijk om aan een sociale huurwoning te komen, omdat ze vaak nog niet zo lang ingeschreven staan als doorstromers. Daarom wordt tot 10% van de sociale huurwoningen in een project gereserveerd voor starters. Ook maken we koopvormen voor starters mogelijk, zoals de kooplater-woningen.

Bouw sociaal op het zand en bij de stations. We handhaven het beleid om 30% sociale huurwoningen in de hele stad te bouwen. Dat is het afgelopen jaar niet gebeurd. Ook in de duurdere wijken houdt de gemeente zich aan deze norm om sociale tweedeling te voorkomen. Vanuit het Rijk is hiervoor subsidie, maar indien nodig springen we lokaal financieel bij via de daarvoor geormerkte Eneco-middelen.

Bouw (middel)duur op veen. Naast sociaal op zand wordt er meer middeldure huur en koop gebouwd op het veen. Zo gaan we segregatie tegen.

Zelfbewoningsplicht. Woningen zijn geen beleggingsobjecten, maar plekken waar mensen zich thuis voelen. De zelfbewoningsplicht wordt daarom ingezet als een instrument om het opkopen van woningen door beleggers tegen te gaan. In eerste instantie voeren we de zelfbewoningsplicht in voor woningen met een WOZ-waarde tot en met €500.000. Daarmee blijft bestaande particuliere verhuur in stand. We willen dat er een verbod komt op het flyeren door beleggers, waarmee woningeigenaren worden verleid om hun woning aan een belegger te verkopen.

Hoogbouw rondom de stations. De ChristenUnie/SGP is terughoudend met grootschalige hoogbouw, maar hoogbouw kan wel bijdragen aan het oplossen van de woningnood in de stad. Hoogbouw wordt daarom geconcentreerd rondom de grote stations. Daarnaast moet de hoogbouw van kwaliteit zijn, passend in de buurt en iets waardevols toevoegen aan de skyline van Den Haag.

Den Haag Zuidwest op z'n best. In Den Haag Zuidwest zijn veel woningen niet toekomstbestendig als het gaat om duurzaamheid en woonkwaliteit. Daarom wordt een groot deel van de corporatiewoningen gesloopt en vervangen door energieneutrale nieuwbouw. We bouwen met aandacht voor het beschermd stadsgezicht. Zuidwest wordt weer een aantrekkelijk gebied om te wonen, met veel groen, snelle OV-verbindingen naar het Westland en het centrum en voldoende gevarieerde woningen. Daarnaast wordt er een publiekstrekker gerealiseerd in Zuidwest, bijvoorbeeld een museum van nationale allure, zodat Zuidwest op de kaart wordt gezet en een breed publiek kennismaakt met dit mooie gebied.

Gezinsvriendelijk Zuidwest. De nieuwbouw in Zuidwest wordt aantrekkelijk voor gezinnen: niet alleen gestapelde woningen, maar ook eengezinswoningen. We zorgen dat er ook een HAVO/VWO school(locatie) in de wijk komt.

CID en Binckhorst. De komende jaren komen er veel woningen bij in het zogenaamde CID (Central Innovation District), rondom de grote stations en op de Binckhorst. Hier komen voldoende voorzieningen voor al deze nieuwe inwoners, zoals scholen, huisartsen, supermarkten en sportvoorzieningen. Er is extra aandacht voor groen in dit gebied. Er komen verschillende ontmoetingsplekken met groen van goede kwaliteit, waar het fijn is om te verblijven.

Gebruik leegstaande gebouwen slim. De gemeente voert een actief leegstandsbeleid, waarbij eigenaren van leegstaande panden worden gestimuleerd om deze te gaan verhuren of om te vormen tot woningen. We kijken of een transformatiefonds bijdraagt aan minder leegstand.

Veerkrachtige wijken. De leefbaarheid in diverse wijken, zoals Rustenburg en Laak, staat onder druk door de groei van de stad. We moeten oog hebben voor de kracht van deze wijken. We versterken de veerkracht door in deze wijken sociale huurwoningen met voorrang toe te wijzen aan mensen die inkomen uit werk hebben of een cruciaal beroep hebben, bijvoorbeeld politieagenten of verpleegkundigen.

Zorg voor de buurt. We moeten zorgdoelgroepen goed verspreiden over de stad en huizen toewijzen met oog voor de buurt. Dat betekent dat ook in duurdere wijken goedkope woningen voor deze groepen beschikbaar moeten zijn. Bij de komst van zorgdoelgroepen worden omwonenden zoveel mogelijk ruim van tevoren goed geïnformeerd en betrokken, juist omdat zij ook een helpende hand kunnen bieden.

Genoeg huizen voor juffen en meesters. Leraren, zorgpersoneel en politieagenten zijn onmisbaar voor onze stad. Helaas is het moeilijk voor hen om geschikte woonruimte te vinden. Daarom reserveren we nieuwbouwwoningen voor deze onmisbare beroepsgroepen, zodat zij hun beroep kunnen blijven uitoefenen in de stad, maar ook om nieuwe leraren, verpleegkundigen en politieagenten aan te trekken.

Statushouders goed laten integreren. Nieuwe inwoners van onze stad worden gehuisvest op verschillende plekken in de stad, bij voorkeur niet op grote groepslocaties, maar verspreid over de stad. Op deze manier wordt het makkelijker voor statushouders om te integreren in Den Haag.

Omarm co-housing. Co-housing initiatieven, waarbij verschillende groepen samenwonen, bijvoorbeeld statushouders en studenten, omarmen en stimuleren we. Verschillende groepen leren van elkaar en helpen en ondersteunen elkaar waar nodig.

Skaeve huse voor wie dat nodig heeft. De gemeente gaat onderzoeken hoe zogenaamde Skaeve Huse in Den Haag gerealiseerd kunnen worden. Dit zijn woningen waar mensen kunnen wonen die niet goed kunnen aarden in een reguliere woonomgeving.

Afspraken over arbeidsmigranten. Er wonen veel arbeidsmigranten in Den Haag die in het Westland werken. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente Westland om voldoende

menswaardige woningen te realiseren. Gelukkig gebeurt dat steeds meer. Er komen afspraken met het Westland over de huisvesting van arbeidsmigranten.

Houd baan en bed gescheiden. Veel arbeidsmigranten wonen in schrijnende omstandigheden, omdat hun huis of onderkomen direct gekoppeld is aan hun werk. Wanneer ze ontslagen worden belanden ze op straat. Daarom worden baan en bed gescheiden.

Voorkom overbewoning. We maken gebruik van de landelijke middelen voor tijdelijke woningen om arbeidsmigranten beter te laten wonen. Zo verminderen we overbewoning, zoals in Laak. We controleren scherper op overbewoning en niet-vergunde kamerbewoning in wijken waar veel arbeidsmigranten wonen, om schrijnende woonsituaties te voorkomen.

Bied dakloze arbeidsmigranten perspectief. Den Haag kent een groeiende groep dakloze arbeidsmigranten. Zij hebben perspectief nodig. Daarom bieden we dakloze arbeidsmigranten opvang aan waar samen met hulpverlening wordt gewerkt aan begeleiding naar werk of terugkeer naar land van herkomst.

Betaalbaar huren

Veel inwoners in onze stad zijn aangewezen op een huurwoning. Daarom bouwen we de komende jaren voldoende betaalbare huurwoningen waar het goed wonen is. We maken hiervoor afspraken met woningcorporaties én particuliere verhuurders.

Bescherm huurders beter. Huurders kunnen kwetsbaar zijn wanneer ze een woning huren van een huisjesmelker. De ChristenUnie/SGP pleit daarom voor het versneld invoeren van een verhuurdersvergunning voor malafide huisjesmelkers. Als verhuurders niet aan bepaalde voorwaarden voldoen kan hen een vergunning worden geweigerd.

Hulp bij huurproblemen. We vergroten de bekendheid van het huurteam, bijvoorbeeld door mensen die zich inschrijven in een huurwoning hierop te wijzen. Zo weten huurders de juiste hulp te vinden bij problemen met hun huurbaas.

Samen wonen geen last, maar een lust. De kostendelersnorm is te vaak een boete op barmhartigheid. Mensen met een uitkering worden gekort als ze een volwassen kind thuis laten wonen of iemand opvangen zonder thuisadres. De gemeente gaat experimenteren met het verder versoepelen van de kostendelersnorm, zodat mensen in deze gevallen makkelijker kunnen samenwonen en er minder huizen nodig zijn.

Goede mix van sociale huurwoningen. Er worden goede afspraken gemaakt met woningcorporaties over het aanbod aan sociale huurwoningen, zodat er zowel goedkopere als duurdere sociale huurwoningen worden aangeboden. Dit zorgt voor een goede mix van inwoners en inkomsten.

Aanpak vocht- en schimmelproblematiek. Te veel mensen in Den Haag wonen in een beschimmelde woning. De gemeente maakt hardere afspraken met woningbouwcorporaties over het opknappen van deze huizen, zodat mensen in een prettigere woning gezond kunnen wonen.

Prettig wonen in eigen wijk

Het is prettiger leven in wijken waar mensen omzien naar elkaar en een oogje in het zeil houden. Mensen die langer in een wijk wonen zijn het cement van een wijk. Een wijk mag

daarom niet veranderen in een doorgangshuis, waar het een komen en gaan is van mensen. Het moet een plek zijn waar je je hele leven kunt blijven wonen. Fijn wonen wordt ook bepaald door het aanpakken van overlast in de wijk. In de ideale wijk is er geen sprake van overbewoning, zijn er genoeg voorzieningen en kun je rustig en veilig wonen.

Voorkeur voor stadsdeel. Het wordt mogelijk om je voorkeur uit te spreken voor een stadsdeel bij de zoektocht naar een sociale huurwoning. Zo is de kans groter dat je kunt blijven wonen in je eigen wijk.

Ouder worden in je eigen wijk. Sommige senioren wonen in een huis dat te groot voor hen is. We helpen hen een huis te vinden dat past bij hun behoefte. Daarom komen er meer doorstroommakelaars die senioren kunnen helpen bij het zoeken van een passende woning in de eigen buurt. Ook komen er meer seniorenwoningen verspreid over de stad, waar senioren prettig en veilig kunnen wonen.

Tegengaan van overbewoning. In 2020 is er, dankzij de ChristenUnie/SGP, een streng beleid gekomen voor kamerbewoning. Toch komt het nog regelmatig voor dat er te veel mensen in één huis wonen. We geven de Haagse Pandbrigade meer geld om overbewoning tegen te gaan en er komen meer integrale handhavingsacties waarbij alle adressen in een gebied worden gecontroleerd.

Voldoende scholen, buurthuizen en huisartsen. Het is belangrijk dat de groei van de stad gepaard gaat met voldoende maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, buurthuizen en huisartsen, maar ook speelruimte. Er komen normen voor het aantal voorzieningen bij nieuwbouw die in lijn zijn met de behoefte van een wijk en deze normen handhaven we. Daarnaast is er in sommige wijken al een tekort aan deze voorzieningen. Daarom doen we een voorzieningscan voor bestaande wijken en brengen deze op peil.

Spelen in de stad. Voor elk kind is er op loopafstand van huis een veilige plek om te spelen. Voor kinderen die in hoogbouw wonen, komen er ook speelplekken in het gebouw zelf, zodat ze ook binnen veilig kunnen spelen. Er wordt goed samengewerkt met buurtbewoners om speelplekken te maken die aansluiten bij de behoeftes van kinderen. Ook komen er meer skateparken en buitenfitnesstoestellen, waar gesport kan worden.

Leg short stay-verblijf aan banden. De afgelopen jaren zijn er te veel woningen omgezet in short stay-verblijven: kamers of appartementen waar mensen tussen de 7 dagen en 4 maanden kunnen verblijven. Er komt geen nieuwe short stay bij en we kijken of vergunningen kunnen worden afgenomen bij verkoop van het pand.

Den Haag studentenstad

Bouw studentenhuizen. Er worden veel studio's gebouwd voor studenten waar zij zelfstandig kunnen wonen. Niet alle studenten zitten hierop te wachten. Sommige studenten wonen liever samen. Daarom worden er de komende jaren ook voldoende studentenwoningen gebouwd met gemeenschappelijke ruimtes. Dit bestrijdt ook eenzaamheid.

Realiseer snel tijdelijke studentenwoningen. Om het acute kamertekort tegen te gaan worden er tijdelijke studentenwoningen gerealiseerd op braakliggende grond. Zo wordt de ergste druk van de ketel gehaald.

Waar voor je geld. Jongeren en studenten die maatschappelijke taken verrichten krijgen korting op hun huur, naar voorbeeld van het project 'Startblok' in Amsterdam.

Jong en oud wonen samen. Jongeren en senioren delen een te grote (senioren)woning, zodat jongeren een woonstart kunnen maken en er tegelijk sprake is van een bepaalde mate van ondersteuning voor de oudere(n).

Studentenverenigingen. Studenten zijn een belangrijk onderdeel van onze stad. Studentenverenigingen zorgen voor leven in de brouwerij en zijn belangrijk om nieuwe studenten zich snel thuis te laten voelen. De studentenverenigingen krijgen een vast aanspreekpunt binnen de gemeente die hen helpt met eventuele vergunningen en/of vragen.

Uitbreiding introductieweek. De introductieweek voor Haagse studenten, de HOP, wordt uitgebreid voor MBO- en HBO-studenten zodat alle studenten kunnen kennismaken met onze prachtige stad.

Aandacht voor internationale student. Onder internationale studenten is er veel eenzaamheid. De gemeente ondersteunt initiatieven die internationale studenten helpen om zich thuis te voelen in Den Haag.

Af van afvalproblemen

De afgelopen jaren hebben de afvalproblemen zich letterlijk opgestapeld in de stad. Den Haag is verworden tot een Napels aan de Noordzee. In sommige wijken wordt elke dag overlast ervaren door hoge bergen afval die naast (volle) containers worden geplaatst. De bergen afval bereiken een letterlijk hoogtepunt wanneer het sneeuwt. De ChristenUnie/SGP stelt een strengere aanpak voor, waarbij overtreders zwaarder worden bestraft en er meer budget komt voor het ophalen van afval en het legen van Ondergrondse Afvalcontainers (ORAC's).

Daadkrachtige aanpak van het afvalprobleem. Er komt één wethouder die verantwoordelijk is voor de aanpak van het afvalprobleem. Deze wethouder zorgt dat ORAC's op tijd worden geleegd, dat het afval goed wordt gescheiden en dat er gehandhaafd wordt bij overtredingen.

Plaatsing ORAC's gebeurt altijd in overleg. Ondergrondse afvalcontainers (ORAC's) zijn een goede oplossing voor het tegengaan van afval op straat. Tegelijkertijd kunnen ze ook een bron van geluids- en stankoverlast zijn als ze niet goed zijn geplaatst. Het plaatsen van ORAC's gebeurt daarom altijd in goed overleg met de buurt. Bij voldoende draagvlak voor de beoogde locatie wordt de ORAC ook daadwerkelijk geplaatst. ORAC's die onomstotelijk veel overlast veroorzaken worden verplaatst. Tussen 23:00-07:00 worden ORAC's gesloten, zodat omwonenden 's nachts geen last hebben van mensen die hun afval weggoien.

Vaste ophaaldag voor grofvuil. In wijken met veel overlast door het bijplaatsen van grofvuil naast ORAC's wordt geëxperimenteerd met een vaste ophaaldag voor het grofvuil. Bewoners kunnen dan op één dag hun grofvuil aanbieden op een aantal centrale plekken in de wijk, waarna het wordt opgehaald.

My clean city app. De app waarmee bewoners meldingen kunnen doen van afvaloverlast, wordt beter onder de aandacht gebracht van inwoners. Bewoners die afvaloverlast melden worden beloond door een snelle bevestiging van hun melding en een terugkoppeling van de actie die is uitgevoerd. Het wordt mogelijk om ook andere meldingen via deze app te doen.

Geen afval bij scholen. Scholen moeten een fijne en schone plek zijn voor kinderen en leraren. Containers rond scholen worden daarom hotspots, waar nog vaker afval wordt opgehaald en met voorrang zogenaamde bijplaatsingen worden opgehaald.

Meer ORAC-tuintjes in Den Haag. Het aanleggen van zogenaamde ORAC-tuintjes, waarbij bloembakken rondom ORAC's worden geplaatst, kan een effectief middel zijn om afvalbergen tegen te gaan rondom de containers. In wijken waar nog weinig ORAC-tuintjes zijn worden extra tuintjes aangelegd.

Leegtijden. De vroege en de late leegtijden van de ORAC's zijn veel mensen een doorn in het oog. Containers worden alleen geleegd tussen 08:00 en 21:00.

Afval ophalen met winters weer. Door klimaatverandering krijgen we steeds vaker te maken met extreme weersomstandigheden. Er komt een reservepot voor gladheidsbestrijding, zodat bij hevige sneeuwval er voldoende budget is om sneeuwschuivers en strooiwagens in te zetten. De wegen die langs ORAC's lopen worden waar mogelijk schoongeveegd, zodat het afval opgehaald kan worden.

Overtreders harder aangepakt. Als iemand voor de tweede keer afval naast een ORAC plaatst, wordt een hogere boete uitgedeeld. Handhaving surveilleert vaker bij notoire hotspots. Op plekken met de meeste overlast komt er mobiel cameratoezicht om overlastgevers te beboeten.

Stimuleer adopteren ORAC's. Het afvalprobleem lossen we in de eerste plaats op doordat mensen verantwoordelijkheid voelen en nemen voor het afvalprobleem. Het adopteren van een ORAC is daarin een goed middel. Om dit te stimuleren en uit te breiden, kunnen mensen die een ORAC adopteren een korting krijgen op de afvalstoffenheffing.

Samen zorgen en leren

De ChristenUnie/SGP staat voor een zorgzame samenleving met sterke, verbonden gemeenschappen, waarin de meeste mensen voor zichzelf kunnen zorgen, maar waarin we hulp bieden aan wie dat nodig heeft. Veel in Den Haag gaat goed, maar de coronacrisis heeft de verschillen die in Den Haag al bestonden vergroot en uitgediept. Dat gaat over achterstanden in het onderwijs, maar ook over de toename van het aantal daklozen, druk op de (thuis)zorg en oplopende tekorten in de jeugdzorg. Die uitdagingen vragen allereerst om een overheid die beschermt en recht doet aan mensen die het meest kwetsbaar zijn. Recht doen aan mensen die vermorzeld dreigen te worden door schulden en aan mensen die noodgedwongen op straat slapen. Daarvoor is een dienstbare overheid nodig die vrijwilligers, maatschappelijke organisaties, kerken en mantelzorgers in de stad ondersteunt.

De ChristenUnie/SGP streeft naar een stad waar jong en oud elkaar ontmoeten, waar iedereen kan meedoen en kan sporten en waar kinderen buitenspelen. We geloven in een Den Haag waar iedereen zijn steentje bijdraagt, een gezonde stad waar jong én oud zich volop kunnen ontwikkelen en iedereen gelijke kansen krijgt om gaven en talenten tot bloei te laten komen.

Versterk vrijwilligerswerk

We willen vrijwilligers ondersteunen en hun werk maximaal faciliteren. Den Haag is een zorgzame stad, en voor alle mensen die zich inzetten om Den Haag mooier, gezonder en veiliger te maken, moet de gemeente een partner zijn.

Ondersteun kleine vrijwilligersorganisaties. Juist kleine vrijwilligersorganisaties zijn van groot belang voor de sociale cohesie en maatschappelijke inzet op straat- en buurniveau. We ondersteunen en faciliteren hen door subsidieaanvragen te vergemakkelijken en met hen samen te werken.

Ruimtes voor vrijwilligers. Om vrijwilligerswerk maximaal te faciliteren gaat de gemeente ruimtes aanbieden in de wijk voor initiatieven zoals het Repair Café of een buurtorganisatie. Zo wordt het bijvoorbeeld makkelijker om als vrijwilligersorganisatie gebruik te maken van vergaderruimtes van de gemeente.

Doe meer met maatschappelijke diensttijd. De gemeente Den Haag brengt vraag en aanbod samen op het gebied van de maatschappelijke diensttijd. In de maatschappelijke diensttijd kunnen jongeren leren waar ze goed in zijn, ontmoeten ze anderen en doen ze iets nuttigs voor de maatschappij. Bij de lokale invulling van de maatschappelijke diensttijd geven we aandacht aan contact tussen jongeren en ouderen en actief burgerschap.

Het stadhuis de straat op. Ambtenaren van de gemeente Den Haag gaan verplicht één dag per jaar vrijwilligerswerk doen om de binding tussen ambtenaren op het stadhuis en de stad te versterken.

Dag van de vrijwilliger. Den Haag sluit aan bij de dag van de vrijwilliger en stimuleert door vrijwilligersambassadeurs doelgroepen die minder vrijwilligerswerk doen tot het doen van vrijwilligerswerk.

De waarde van kerken. Kerken en andere religieuze gemeenschappen doen ontzettend veel goeds voor hun omgeving. In navolging van de gemeente Rotterdam brengen we de maatschappelijke meerwaarde van kerken en andere religieuze gemeenschappen in kaart.

Alle kerken verzamelen. In Den Haag zijn veel kerkelijke gemeenschappen op zoek naar ruimte voor hun bijeenkomsten. We realiseren samen met hen een kerkverzamelgebouw.

Mantelzorg

Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde voor de stad. Ze lopen net een stapje harder voor hun buurvrouw, broer, man of kind. Hun werk wordt gekoesterd, gewaardeerd en ondersteund.

Mantelzorgcompliment. We zorgen ervoor dat mantelzorgers beter op de hoogte zijn van het bestaan van het mantelcompliment, zodat deze ondersteuning goed terecht komt.

Ontzorg jonge mantelzorgers. De ChristenUnie/SGP wil specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers, zeker als zij zorgtaken moeten combineren met school of studie. Voor hen komt vanuit de gemeente speciale aandacht in de vorm van coaching, studiebegeleiding en/of financiële ondersteuning.

Gun mantelzorgers rust. Er moeten voldoende logeervoorzieningen beschikbaar zijn waar mensen die zorg vragen tijdelijk kunnen logeren om zo mantelzorgers te ontlasten. We gunnen ze een rustmoment in de soms zeer intensieve zorg voor dierbaren.

Mantelzorgend uit de bijstand. Mantelzorg hoeft geen belemmering te zijn om te gaan werken, maar er moet wel rekening mee worden gehouden. Den Haag Werkt denkt mee over de mogelijkheden om een baan te kunnen combineren met mantelzorg.

Voorkom eenzaamheid

Mensen zijn bedoeld om in relaties te leven. De gemeente houdt daarom aandacht voor eenzaamheid onder verschillende groepen en activeert mensen om deel te nemen aan het sociale leven.

Haagse week van het samenzijn. In Den Haag organiseren we niet de dag tegen eenzaamheid, maar de 'week voor het samenzijn' waarin verbinding centraal staat. Er worden activiteiten georganiseerd die erop gericht zijn om mensen uit de eenzaamheid te halen en in verbinding te brengen met elkaar. Hierbij is aandacht voor iedereen, van jong tot oud.

Zingeving voor eenzamen. Eenzaamheid gaat vaak gepaard met een gemis aan zingeving: het ontbreken van een doel om voor te leven. Vrijwilligers en het welzijnswerk die ouderen bezoeken worden toegerust om te ondersteunen bij existentiële vragen en er is oog voor pastorale zorg.

Start in de woonkamer. Veel nieuwbouw in Den Haag bestaat uit hoge appartementencomplexen zonder gemeenschappelijke ruimten, terwijl je elkaar juist daar ontmoet om te koken, te praten of te spelen. In alle nieuwbouwcomplexen komen ruimtes die de functie van een woonkamer vervullen. Zo ga je eenzaamheid tegen en wordt de sociale cohesie tussen bewoners vergroot.

Huisbezoeken voor ouderen. Welzijnsorganisaties krijgen een belangrijke rol in het signaleren en bestrijden van eenzaamheid. Daarbij horen huisbezoeken aan mensen van 75 jaar en ouder. Professionals en vrijwilligers worden toegerust om ouderen te ondersteunen bij existentiële vragen en actief te wijzen op de mogelijkheden voor ontmoeting en vrijwilligerswerk in de buurt.

Zwaaien op Zwaaitegels. Zwaaitegels zijn stoeptegels met een zwaaihand, waarmee voorbijgangers worden uitgenodigd om te zwaaien naar degene waar de zwaaitegel voor het huis ligt. Op aanvraag van een straat worden er in Den Haag zwaaitegels gelegd voor meer samenhang en in strijd tegen eenzaamheid.

Beter een goede buur dan een verre vriend. Het project Lief & Leed is een goed voorbeeld van een kleinschalige aanpak met grote impact. Buren kijken weer naar elkaar om. De gemeente stimuleert kleinschalige initiatieven voor burencontact en burenhulp.

Iedereen kan meedoen

In Den Haag willen we dat iedereen mee kan doen. Daarom pleit de ChristenUnie/SGP voor een inclusieve en toegankelijke stad. Voor ouderen, kinderen en volwassenen met een beperking en voor iedereen die onze stad bezoekt. Toegankelijkheid is een randvoorwaarde voor wat er in Den Haag gebeurt, zodat iedereen mee kan doen.

Den Haag 100% toegankelijk. Uiterlijk in 2030 is Den Haag 100% toegankelijk voor iedereen.

Impactmeting toegankelijkheid. In Den Haag is nog een wereld te winnen wat betreft toegankelijkheid. Wij willen inzicht in waar de stad nog niet toegankelijk is, om dat versneld aan te kunnen pakken.

Toegankelijk? Tuurlijk! Bij bouwprojecten en openbare gebouwen is toegankelijkheid wat ons betreft een voorwaarde. Er wordt niet gebouwd als de toegankelijkheid niet kan worden gegarandeerd en openbare gebouwen worden allemaal toegankelijk. Daarnaast komt er een integrale toegankelijkheidstoets voor elk bouwproject in de stad zodat deze plekken, ook tijdens werkzaamheden, goed toegankelijk zijn.

Veilig en prettig van A naar B. Den Haag moet beter toegankelijk worden voor mensen met een beperking. Oneffen stoepen en paden knappen we op.

Ruim baan voor de ribbel. Ribbelstroken c.q. geleidestroken zijn cruciaal voor mensen met een visuele beperking om zich door de stad te verplaatsen. Er wordt in kaart gebracht waar de geleidestroken op onlogische plekken stoppen en bij tijdelijk gebruik van stoep of straat is de nadrukkelijke eis dat de ribbelstrook vrij blijft.

24-uursgarantie. Dringende klachten over belemmeringen op het gebied van toegankelijkheid binnen de stad worden gegarandeerd binnen 24-uur opgelost.

Het strand is voor iedereen. We zijn stad aan zee en daar moet iedereen van kunnen meegenieten. Strandopgangen bij strandtenten worden allemaal voorzien van een hellingbaan en een goede leuning en op voldoende plekken komen voorzieningen voor strandrolstoelen en mindervalidentoiletten.

Informatiepunt Digitale Overheid. Elke bibliotheek in Den Haag krijgt een Informatiepunt Digitale Overheid, zodat mensen geholpen kunnen worden met alles wat de overheid digitaal van hen vraagt.

Blinden- en dovenloket. Op het stadhuis komt een speciaal loket, waar blinden en doven door specifiek daarvoor geschoold personeel geholpen kunnen worden.

Het OV is voor iedereen. Bij bus en tram staan DRIS-palen, die sprekend informatie kunnen geven over actuele vertrektijden van het openbaar vervoer. Haltes waar deze palen nog ontbreken krijgen die versneld. Alle haltes worden aangesloten op geleidestroken.

Ruimte voor de scootmobiel. Met kleine aanpassingen kunnen mensen veel beter thuis blijven wonen. Zo komt er in nieuwbouw van seniorencomplexen een inpandige ruimte voor oplaadpunten voor een scootmobiel en scootmobielpools met deelscootmobielen waar mensen gebruik van kunnen maken.

Invaliden parkeren. We maken het aanvragen en krijgen van een gehandicaptenparkeerkaart makkelijker, ook voor ouders van een kind met een beperking. In de binnenstad en op Scheveningen komen voldoende invalidenparkeerplaatsen.

Beschutte banen. Het is belangrijk dat mensen met een arbeidsbeperking in een veilige en beschutte omgeving aan het werk kunnen. De gemeente gaat als werkgever werk maken van beschutte banen en moedigt ondernemers aan dit ook te doen.

Samen-naar-schoolklas. In navolging van andere steden in Nederland krijgt Den Haag ook een samen-naar-schoolklas waar kinderen met een beperking en kinderen zonder beperking samen naar dezelfde school gaan.

Toegankelijke scholen. Bij renovatie of nieuwbouw van scholen wordt het gebouw toegankelijk gemaakt voor kinderen met een handicap. Bij scholen die voorlopig nog niet op de nominatie staan om vernieuwd te worden, wordt gekeken hoe met kleine ingrepen de school rolstoeltoegankelijker kan worden gemaakt.

Toegankelijk spelen. Kinderen met en zonder beperking worden gestimuleerd om samen te spelen. Dit kan in de toegankelijke speeltuinen, die verder worden uitgebreid in de stad én worden getest door de zogenaamde speeltuinbende, een groep kinderen die test of een speeltuin ook echt toegankelijk is voor iedereen.

Echt samen spelen. De functie van buurtsportcoaches wordt uitgebreid, zodat zij ook kinderen met een beperking in de wijk kunnen ondersteunen en helpen om met andere kinderen uit de buurt te spelen. Ouders van een kind met een beperking informeren we over de mogelijkheden om toegankelijk te spelen in onze stad.

Goede zorg voor iedereen

In Den Haag heeft iedereen recht op goede zorg. Of je nu zelf minder kunt door een psychische of fysieke beperking of door ouderdom, het is belangrijk dat goede zorg dichtbij is en toegankelijk voor iedereen.

Passende zorg voor iedereen. Als het mensen niet meer lukt zelf hun huishouden te runnen, moet goede thuiszorg voor handen zijn. Een goede thuishulp heeft niet alleen de zorg voor het huishouden, maar ook tijd voor een praatje of een kleine administratieve taak. Hagenaars kunnen zelf een zorgaanbieder kiezen die bij hun overtuiging past.

Meer geld uit Den Haag. De gemeente heeft al jaren een tekort op de Wmo, mede door het door de Rijksoverheid ingevoerde abonnementstarief. De gemeente is onvoldoende gecompenseerd voor de gestegen zorgvraag. Als er niet voldoende compensatie komt, dan gaan we de inkomensafhankelijke eigen bijdrage invoeren voor huishoudelijke hulp, hulpmiddelen en woningaanpassingen.

Ruimte voor de professional. Veel te veel zorgtaken zijn de afgelopen jaren het stadhuis in getrokken en sommige zaken onnodig gebureaucratiseerd. De professional krijgt meer ruimte, zoals bijvoorbeeld bij herindicaties.

Behoud Bronovo. De gemeente spant zich maximaal in om het Bronovo ziekenhuis te behouden. Mocht het ziekenhuis definitief worden gesloten, dan wordt geregeld dat goede zorg voor Scheveningers en Hagenaars toch dichtbij kan blijven. Ten slotte zorgen we voor goede randvoorwaarden voor het ziekenhuis: zo stimuleren we jongeren om in de zorg te gaan werken.

Blijf bij je leest. Er is heel veel verschillende zorg beschikbaar en dat is iets om trots op te zijn. Het is daarbij belangrijk dat zorgprofessionals blijven doen wat ze goed doen. Er gaan dus geen extra taken naar wijkteams, wijkverpleegkundigen en de thuiszorg.

Er komt een zorgombudsman. De gemeente organiseert een onafhankelijke ombudsfunctie, die kan bemiddelen tussen cliënten en de gemeente in het sociaal domein en in de zorg die bij de gemeente ligt.

Beschermd wonen, beschermt mensen. We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk, voldoende inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname.

Den Haag dementievriendelijk. We sluiten ons aan bij 'Samen dementievriendelijk'. Een dementievriendelijke gemeente zorgt ervoor dat mensen met dementie zo lang mogelijk mee kunnen doen in de samenleving. Belangrijk hierbij is dat de kennis over het omgaan met dementie vergroot wordt.

Koop zorg slim in! De gemeente koopt zorg slimmer in. Dus minder bureaucratie, minder uitbesteden aan externe partijen die de inkoop doen en werken met vertrouwde organisaties die bewezen goede diensten leveren. Dat versimpelt de inkoop en zorgt ervoor dat meer geld gebruikt kan worden om mensen te helpen. We onderzoeken hierbij gebiedsgericht werken.

Geen zorgcowboys in Den Haag. De zorg is geen sector waar je buitensporig veel mag verdienen. We doen daarom geen zaken met zorgcowboys.

Vaccineren is een vrije keus. Vaccineren is belangrijk voor de volksgezondheid maar blijft altijd een vrije keus van mensen. De gemeente doet er alles aan om te zorgen voor een hoge vaccinatiegraad en werkt daarbij samen met Centrum voor Jeugd en Gezin, buurten, wijken, kerken en andere religieuze instellingen.

Meer openbare toiletten. Goede openbare toiletten zijn voor een grote groep mensen geen handigheidje maar pure noodzaak. In Den Haag wordt de spreiding en beschikbaarheid van openbare toiletten in kaart gebracht en worden alle toiletten geschikt voor de rolstoel en mensen met een audio- of visuele beperking.

Waardevol welzijn

Preventieakkoord mentale gezondheid. Er komt een preventieakkoord mentale gezondheid. We ondersteunen de mentale veerkracht van mensen door laagdrempelige voorzieningen, te investeren in verenigingen, vrijwilligerswerk en welzijnswerk en door ervaringsdeskundigen met elkaar in contact te brengen voor onderlinge steun en begrip.

Investeer in de wijk. De ChristenUnie/SGP wil investeren in wijkagenten, BOA's, jongerenwerkers en gezinscoaches. Door in de haarvaten van de samenleving aanwezig te zijn voorkomen we heel veel latere problematiek, kunnen we sneller handelen en zorgen we dat preventie in de wijk de basis is.

Aandacht voor jongeren. Het welzijnswerk richt zich veel op kinderen, jonge tieners en ouderen, terwijl de leeftijdsgroep 16-23 relatief weinig bediend wordt. Er komt meer aandacht en geld voor deze groep.

De jeugd heeft de toekomst

De jeugd heeft de toekomst en daarom moeten we investeren in onze kinderen en jongeren. Goede zorg en aandacht voor gezinnen en jongeren staat centraal, waarbij we inzetten op preventie, korte wachtlijsten en ruimte voor professionals om hun werk goed te kunnen doen.

Preventie (v)echtscheiding. De gemeente stelt samen met partners in de stad een preventieplan (v)echtscheiding op. Hierbij is tenminste aandacht voor de overgang naar het ouderschap, bijvoorbeeld via de verloskundige. Daarnaast stelt de gemeente laagdrempelig relatietherapie en- cursussen beschikbaar om scheidingen te voorkomen.

Jong ouderschap. Jonge ouders verdienen steun en support om hun kind samen op te voeden. Dat gebeurt al bij de geboortezorg. Daarnaast is er support via ouderschaps- en relatiecursussen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin. Een goed overzicht van de diverse soorten hulp is noodzakelijk.

Bij scheiding het kind centraal. Als ouders toch besluiten te scheiden moet het kind centraal staan. We stimuleren vanuit de gemeente mediation en gaan een pilot doen met professionals die het belang van het kind vooropstellen in plaats van de belangen van ouders behartigen.

Op naar 0 uithuisplaatsingen. Kinderen horen zoveel mogelijk thuis op te groeien. Om gezinnen in moeilijke situaties te ondersteunen, zetten we in op initiatieven waarbij gezinnen elkaar helpen: pleeggezinnen, buurtgezinnen en andere initiatieven zoals Family Factory en Home-Start worden gesteund.

Eén gezin, één plan. Samenwerking tussen zorgprofessionals is belangrijk. Voor elk gezin hanteren we de aanpak één plan, één coördinator.

Betrek het netwerk. Kinderen en ouders zijn gebaat bij een goed functionerend netwerk. Deze wordt betrokken bij de hulpverlening door bijvoorbeeld een familiegroepsplan. Als een netwerk klein is, wordt er gezocht naar uitbreiding.

Geef professionals de ruimte. Jeugdzorgprofessionals weten het beste waar de zorg moet komen en als zij meer vertrouwen krijgen kan het systeem worden versimpeld, dus geen onnodige regels. Dat scheelt uiteindelijk geld. Dus geef jeugdzorgprofessionals de ruimte om te doen waar ze goed in zijn: zorgen.

Gezonde kantines. We willen dat alle scholen, ziekenhuizen, zorginstellingen en sportkantines in Den Haag gezonde kantines krijgen, zodat inwoners gezonde keuzes kunnen maken.

Een einde aan dak- en thuisloosheid

Wat de ChristenUnie/SGP betreft slaapt niemand op straat. Daarom zetten we in op een veilig thuis voor iedereen.

Housing first. Niemand slaapt in Den Haag op straat. Daarom moeten de wachtlijsten voor een plek in de noodopvang verdwijnen door voldoende woningen te bouwen voor voormalig dak- en thuislozen. Dit kunnen ook tijdelijke woningen zijn op braakliggend terrein. Wanneer dak- en thuislozen onderdak krijgen, kunnen ze, onder begeleiding, werken aan verder herstel.

Niemand slaapt op straat. Er komt een permanente bed, bad, brood en begeleidingsvoorziening in Den Haag, die in de winter wordt uitgebreid tot een permanente 24/7 winteropvang.

Voorkomen is beter dan genezen. Het is daarom van belang dakloosheid te voorkomen. Huisuitzettingen mogen alleen nog na een externe toetsing van een onafhankelijke derde, bijvoorbeeld de burgemeester.

Geen boetes voor buitenslapers. Te vaak horen we nog dat dak- en thuislozen beboet worden. Daarmee maak je hun problemen alleen maar groter. De boetes voor buitenslapers verdwijnen en mensen worden geholpen in plaats van beboet.

Sport

Sporten is belangrijk, gezond en voor iedereen! Wij zetten ons in voor de breedtesport, waar iedereen aan mee kan doen zodat Den Haag fitter en gezonder wordt. Sport heeft ook de kracht om te verbinden, daarom pleiten we ook voor ambitieus sportverenigingenbeleid.

Sporten is voor iedereen. Mensen met een smalle beurs moeten onbelemmerd kunnen sporten. De gemeente wijst hen actief op de opties die de Ooievaarspas biedt om te kunnen sporten. Ook worden sportverenigingen, -clinics en buurtsport ingezet om mensen aan het sporten te krijgen.

Breedtesport vóór topsport. Sporten is voor iedereen. Breedtesport is daarom belangrijker dan topsport. Dus geen start van de Tour de France, maar goede sportvelden en inzetten op maximale bezetting van sportvelden en -hallen.

Ambitieuze verenigingsbeleid. Actieve sportverenigingen zijn van groot belang voor onze stad. De gemeente zet in op vitale verenigingen en beloont een gezonde financiële huishouding.

Zwemmen in Laak. Zwemmen is gezond, maar er is te weinig zwemwater. Daarom komt er een zwembad in Laak, zodat ook de inwoners van dit stadsdeel in de buurt kunnen zwemmen.

ADO is (g)een bodemloze put. Er gaat geen extra gemeenschapsgeld naar ADO Den Haag. Wel willen we ADO ondersteunen bij de bedrijfsvoering en staan we open voor de verkoop van het stadion voor een marktconforme prijs. ADO kan zo weer een club worden die Den Haag trots maakt.

Goed onderwijs

Goed onderwijs is de basis voor de toekomstige generatie. Als ChristenUnie/SGP geloven we in een leven lang leren en staan we pal voor onderwijsvrijheid in Den Haag.

Pal voor de vrijheid van onderwijs. De ChristenUnie/SGP staat pal voor het bijzonder onderwijs in onze stad. Ouders moeten de keuze hebben om een school te kiezen die past bij hun levensovertuiging. Voorwaarde is natuurlijk wel dat er goed onderwijs gegeven wordt. De onderwijsinspectie controleert daarop.

De praktijk is soms de beste school. Voor sommige jongeren is school een brug te ver. Voor hen wordt het mogelijk om via de praktijk en bij sociale ondernemers certificering te krijgen voor bepaalde beroepen. Zo leren jongeren met een afstand tot het onderwijs een vak.

Ouders maken de school. In de coronatijd is gebleken hoe belangrijk het is dat ouders betrokken zijn bij de school en het onderwijs van het kind. Daarom wordt ouderparticipatie één van de pijlers van het nieuwe onderwijsbeleid.

Bovenschoolse opvang. Het is belangrijk dat kinderen zoveel mogelijk op school blijven om schooluitval en schoolverlating terug te dringen. Met bovenschoolse opvang blijven kinderen op school en wordt zorg en onderwijs gecombineerd aangeboden.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Iedereen moet gelijke kansen hebben en de VVE is dé manier om taal- en onderwijsachterstanden vroeg te signaleren en op te lossen. Voorscholen en Centra voor Jeugd en Gezin gaan beter samenwerken om alle kinderen onder de vier jaar met een taal- en onderwijsachterstand op de VVE te krijgen.

Ventileer meer. Ventilatie is één van de vier pijlers tegen het coronavirus en bovendien goed voor het leefklimaat. De ventilatie van veel scholen is ondermaats en daarom komt er een ventilatiebrigade in Den Haag die scholen praktisch en technisch helpt en ondersteunt om de school goed te ventileren.

Iedereen leert lezen. We gaan laaggeletterdheid tegen. De gemeente geeft als werkgever het goede voorbeeld door de eigen werknemers te screenen op laaggeletterdheid en indien nodig taalscholing te laten volgen. Werkgevers gaan dat voorbeeld volgen (we sluiten een convenant) en zo leert iedereen op het werk lezen.

De taal centraal. Nederlands leren is cruciaal om mee te kunnen doen in de Haagse samenleving. We stimuleren taalonderwijs, geven ouderen taallessen en bieden in bibliotheken en buurthuizen Nederlandse les.

Een leven lang leren. Ouderenonderwijs is belangrijk om laaggeletterdheid te bestrijden en om mensen herscholing aan te bieden. We maken het combineren van werk en onderwijs volgen makkelijker in samenspraak met werkgevers en faciliteren een leven lang leren.

Zwemles, yes. In een stad aan zee moet elk kind kunnen zwemmen. Schoolzwemmen vervroegen we naar groep 4. We willen dat niemand de basisschool verlaat zonder zwemdiploma.

Start met PIT. Jongeren moeten uit de criminaliteit blijven. Daarom start er een pilot met vroegsignalering van probleemgedrag op school. Snel handelen en passende hulp bieden aan ouders en kinderen kan ervoor zorgen dat jongeren op het rechte pad blijven. Deze aanpak is ontwikkeld door het Preventief Interventieteam (PIT), met veelbelovende resultaten in onder andere Leiden en Amsterdam.

Preventie begint op school. Het is van belang dat Haagse jongeren al van jongs af aan leren om met geld om te gaan. Daarom worden er niet alleen lessen over financiën gegeven aan leerlingen in het VMBO of het MBO, maar ook aan leerlingen op basisscholen, HAVO en VWO.

Den Haag als aantrekkelijke werkplek voor leraren

Parkeervergunningen voor leraren. Ook voor leraren buiten Den Haag moet het aantrekkelijk zijn om hier te komen werken. Als een school niet goed bereikbaar is met het OV, komen er parkeeroplossingen op maat, zoals de parkeervergunning voor leraren.

Herberg de leraar. Leraren verdienen lof, maar hebben het in Den Haag lastig. Vaak kunnen ze geen woning vinden in de stad en trekken weg. De ChristenUnie/SGP wil woningen reserveren voor leraren, zodat het aantrekkelijker wordt om hier te werken.

Meer kerels voor de klas. De campagne 'word leraar in Den Haag' wordt voortgezet en er komt meer aandacht voor het werven van mannen en zij-instromers voor de klas.

Begeleid de starter. Beginnende leraren krijgen goede begeleiding zodat ze gemotiveerd blijven voor het prachtige vak van leraar.

Kunst & Cultuur

Kunst en cultuur zijn belangrijk voor onze stad. Ze geven letterlijk en figuurlijk kleur aan onze samenleving. Cultuur is van en voor iedereen, daarom vinden we het belangrijk dat kinderen er jong mee in aanraking komen en dat cultuur laagdrempelig en toegankelijk is.

In elke wijk een bibliotheek. Elke wijk krijgt een bibliotheek. In wijken waar het percentage laaggeletterden hoog is, bijvoorbeeld in Moerwijk, mag worden afgeweken van de norm voor het bereik van de bibliotheek, omdat de nood voor een bibliotheek extra hoog is. De wijkbibliotheek komt als eerste terug in Moerwijk en Mariahoeve.

De bieb centraal. Er worden meer functies toegevoegd aan bibliotheken, ook aan de wijk/ buurtbibliotheek. Denk hierbij aan het aanbieden van huiswerkondersteuning en begeleiding bij het opdoen van digitale vaardigheden.

Haagse kunst is te gek. Bij kunstopdrachten vanuit de gemeente wordt altijd eerst gezocht naar een passende Haagse kunstenaar of organisatie om de opdracht uit te voeren.

Stadstekenaar. Kunst maakt de stad mooier. Daarom komt er een stadstekenaar die Den Haag een spiegel voorhoudt en kunst toegankelijk maakt voor iedereen.

Muzee is de huiskamer van Scheveningen en heeft culturele waarde voor Scheveningen. Versterking van die functie is nodig.

Historie beleefbaar. De Haagse, Scheveningse en Loosduinse historie wordt op meer plekken beleefbaar gemaakt door het plaatsen van informatiezuilen op bijzondere plekken (al dan niet met QR-code voor digitale informatie).

Herziening subsidiebeleid. Elke 4 jaar is het weer een circus in de culturele wereld en op het stadhuis om de subsidies te verdelen. Er komt een nieuw systeem, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen grote(re) en kleine(re) instellingen.

Samen brengen we Den Haag tot bloei, duurzaam en eerlijk

We zijn als mensen onderdeel van een prachtige schepping waar we van genieten: van het strand, dieren en planten. We zijn ook afhankelijk van de schepping, voor ons voedsel, onze watervoorziening en voor schone lucht. De realiteit is dat onze manier van leven de schepping steeds meer in gevaar brengt. Klimaatverandering is niet iets van de toekomst, maar nu al bezig. De ChristenUnie/SGP wil daarom krachtig koers zetten naar een duurzame wereld. We gaan af van fossiele brandstoffen en maken ruim baan voor schone, hernieuwbare energie. Energiebesparing krijgt topprioriteit. We vergroenen de stad, zodat de lucht schoner wordt en Den Haag klimaatadaptiever. We zetten in op een circulaire economie, met grondstoffen die we hergebruiken en spullen die we recyclen en repareren. Zo doen we recht aan de schepping, aan elkaar en aan volgende generaties.

Den Haag klimaatneutraal. De doelstelling blijft om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Daarvoor moeten er nog flinke stappen gezet worden. We investeren extra in isolatie, verduurzaming en vergroening.

100% fossielvrij. We gaan af van alle fossiele brandstoffen: kolen, gas en olie. In plaats daarvan zetten we in op hernieuwbare energie uit zon, wind, water en aardwarmte.

Duurzaamheidstoets. Duurzaamheid werkt door in alle beleidsterreinen van de gemeente. Daarom komt er een duurzaamheidstoets, waarbij in alle relevante beleidsstukken wordt aangegeven hoe bijgedragen wordt aan een duurzamer Den Haag. Opstellen van concrete tussendoelen naar een CO₂-neutrale stad is belangrijk, zodat ook kleine stappen een vast eindpunt hebben.

Voor de groene stad. Den Haag heeft veel parken en een groot kustgebied. Tijdens de coronacrisis bleek maar weer dat juist dán park, bos en strand een belangrijke functie hebben als mensen verder nergens naar toe kunnen. Aandacht voor de kwaliteit en toegankelijkheid van deze gebieden voor iedereen blijft nodig.

De natuur stil en schoon en zonder stikstofoverlast. Dit geldt vooral voor de Natura2000-gebieden en de stranden. Geluidsoverlast wordt actief tegengegaan door handhaving. Afval wordt door bezoekers zelf opgeruimd en strandtenteigenaren nemen hun verantwoordelijkheid voor een schoon strand. Zo houden we de Haagse natuur stil, schoon en de kwaliteit van natuur hoog.

Groene speeltuinen en pleinen. Kinderen moeten lekker kunnen buitenspelen en daarom willen we speeltuinen en pleinen vergroenen. In bomen klimmen, spelen in de modder en tussen de struiken: het is goed voor de ontwikkeling van een kind en hun binding met de natuur.

Stadsboerderijen, voedselbossen, buurt- en volkstuinten. We geven stadsboerderijen, voedselbossen, buurt- en volkstuinten de ruimte. Zo ontmoeten mensen elkaar en wordt de leefbaarheid van de stad vergroot. Schoolklassen gaan er op excursie, zodat kinderen leren waar hun voedsel vandaan komt.

Ontmoedig houtstook. We ontmoedigen het verstoken van hout in woonwijken, zeker als het windstil is. Zo beperken we de overlast en verontreiniging door rook in de woonomgeving.

Den Haag circulair

Als stad zetten we volop in op de circulaire economie. Dat betekent dat we inzetten op reductie, hergebruik, recycling en upcycling van grondstoffen. Niets gaat verloren, alles is herbruikbaar.

Opruimdagen uitbreiden. De gemeente breidt de opruimdagen uit om spullen in te leveren en zwerfafval op te ruimen. Benodigheden voor het verzamelen van zwerfafval worden kosteloos aangeboden door de gemeente en ingeleverde spullen worden hergebruikt of waar nodig gerepareerd.

Zelf je groen afval verwerken. Iedere inwoner kan een compostbak voor in de keuken, tuin of op het balkon aanvragen. Buurten worden ondersteund bij gezamenlijke initiatieven om uit groen en keukenafval zelf compost te maken.

Machines kunnen afval beter scheiden. De gemeente zet op dit moment vooral in op bronscheiding, waarbij huishoudens zelf het afval moeten scheiden. Inmiddels kunnen afvalverwerkingsmachines afval beter scheiden dan de mens. We zetten daarom in op nascheiding bij het aanbesteden van het volgende afvalverwerkingscontract.

Herbruikbaar plastic. Op de kermis en bij concerten en festivals wordt vaak wegwerpplastic gebruikt. Den Haag gaat plastic bekertjes met statiegeld of alternatieven verplichten om plastic afval tegen te gaan en zo de stad schoner te houden.

Iedereen doet mee. Mensen worden gestimuleerd om hun afval te hergebruiken. Bij het afvalbrengstation is het mogelijk om spullen te brengen die gerepareerd moeten worden of naar de kringloop kunnen. Daarnaast wordt geïnvesteerd in repaircafés in buurthuizen, waar je laagdrempelig je kapotte apparaat laat maken. Zo hoeft niets onnodig verloren te gaan.

Duurzame aanbesteding. Bij aanbesteding door de gemeente wordt als vereiste opgenomen dat de grondstoffen aan het einde van de levenscyclus eenvoudig te scheiden en te hergebruiken zijn.

Duurzaam ondernemen. We gaan door met het verduurzamen van evenementenlocaties, het vergroenen van daken op bedrijventerreinen en het adviseren van ondernemers met energiescans.

Isoleren en duurzaam wonen

De stijgende energierekening raakt de mensen met de kleinste portemonnee het hardst. We zetten daarom vol in op isolatie van de slechtst geïsoleerde woningen. Daarna volgen maatregelen als zonnepanelen en de inzet van een (hybride) warmtepomp of aansluiting op het warmtenet.

Isolatiebrigades langs de deur. De succesvolle inzet van de isolatieteams wordt uitgebreid. Deze teams moeten bestaan uit vakmensen van diverse geledingen om tunnelvisie te voorkomen. De gemeente ondersteunt lokale initiatieven om straten en buurten te isoleren zoveel mogelijk, benadert zelf actief vve's en gaat huis-aan-huis met een offer-you-can't-refuse om je woning te isoleren.

Voorkom energiearmoede. Niet elke Haagse inwoner heeft de financiële kracht om zijn huis te verduurzamen. Mensen met een kleine beurs krijgen een bedrag dat ze kunnen besteden om in hun woning het energieverbruik te verlagen op basis van het advies van de isolatiebrigade.

Haal welstand uit de nee-stand. Er wordt meer gedaan om monumenten en huizen met een beschermd stadsgezicht energiezuiniger te maken. Door samen met de welstandscommissie naar slimme oplossingen te zoeken, deze te realiseren, de historische schoonheid te bewaren én energie te besparen. Het wordt makkelijker voor eigenaren van een monumentaal pand om een lening af te sluiten voor het isoleren van een woning en het realiseren van andere energiebesparende maatregelen.

Een verbouwing om warm van te worden. Natuurlijke vervangmomenten, bijvoorbeeld het plaatsen van nieuwe kozijnen, grijpen we aan om het belang van isoleren en andere verduurzamingsmaatregelen onder de aandacht te brengen. Daarom wordt informatie over isolatie aangeboden bij bouw winkels.

Sociaal geïsoleerde woningen. Er is een grote opgave voor woningcorporaties als het gaat om het verduurzamen van de sociale woningvoorraad. Woningen met het slechtste energielabel worden als eerste aangepakt. Met woningcorporaties spreken we af dat alle sociale huurwoningen in 2040 energieneutraal (nul-op-de-meter) zijn, waarbij de woonlasten gelijk blijven.

Energietransitie betaalbaar voor iedereen. Mensen met een kleine beurs krijgen niet de volle rekening van de hogere energieprijzen en de verduurzaming van de stad. Overschakelen naar een duurzaam warmte-alternatief is duur en kan niet door iedereen zomaar worden opgebracht. Daarom springt de gemeente bij waar noodzakelijk.

Gebruik lokale schone bronnen. Overschakelen van aardgas op alléén elektriciteit is niet slim gezien de krapte op het elektriciteitsnet. Daarom blijven we als Den Haag inzetten op lokale bronnen, zoals geothermie, aquathermie en warmte- en koudeopslag.

Geen fossiele restwarmte voor Den Haag. We zijn tegen de Leiding door het Midden, ook wel de WarmtelinQ genoemd. De WarmelinQ is niet duurzaam en de aanleg ervan zorgt bovendien voor veel overlast in toch al kwetsbare wijken zoals Transvaal en Moerwijk.

Particuliere verhuurders verduurzamen ook. Particuliere verhuurders worden actief gestimuleerd om hun huizen te verduurzamen, bijvoorbeeld door te isoleren. Als zij geen stappen maken om hun huizen te verduurzamen, dan krijgen zij vanaf 2025 geen verhuurdersvergunning meer voor het verhuren van hun panden.

De buurt eigenaar van energie. Per wijk worden wijkenergieplannen opgesteld, samen met bewoners en bedrijven. Hierin staat helder welke keuzes er gemaakt kunnen worden in de wijk om energieneutraal te worden. Wat de ChristenUnie/SGP betreft kunnen bewoners en bedrijven voor 50% eigenaar worden van een lokale energie- of warmteopwekker; zo versterken we de betrokkenheid en participatie en profiteren meer mensen mee.

Burgers praten mee. Een representatieve groep buurtgenoten wordt uitgenodigd om mee te praten over de wijkenergieplannen. De informatie van wetenschappers en experts wordt in begrijpelijke eerlijke taal gebracht, zodat alle deelnemers de juiste keuzes kunnen maken voor hun wijk.

Warm door warmtenetten. Het is belangrijk dat consumenten goed beschermd worden tegen hoge warmtepunten en keuzevrijheid hebben als het gaat om de leverancier van warmte. We waken ervoor dat warmte-aanbieders door hun monopoliepositie de prijs opdrijven. Daarom zetten we in op participatie en zeggenschap vanuit de buurt en kijken we naar coöperatieve modellen van warmtenetten.

Het leidingnet blijft voor de toekomst. We hebben een van de beste leidingnetten ter wereld. Het is een enorme desinvestering om deze weg te halen, terwijl we niet weten of we het mogelijk weer nodig hebben in de toekomst voor bijvoorbeeld waterstof. Het leidingnet blijft daarom voorlopig liggen.

Iedereen doet mee

Initiatieven uit de stad laten zien dat veel mensen enthousiast zijn om hun huis te verduurzamen. De gemeente ondersteunt daarom deze initiatieven waar het kan.

Zet in op lokale energie. Lokale energieprojecten, zoals warmtewinning uit grachtenwater of aardwarmte, hebben prioriteit en ondersteunen we met expertise en het verlagen van drempels voor vergunningaanvragen.

Bouw een Den Haag voor de toekomst. Bij grootschalige bouwprojecten en werkzaamheden, zoals in Zuidwest, houden we rekening met de energietransitie. We zorgen voor een verzaamd elektriciteitsnet geschikt voor piekvermogen van zon en wind, voldoende laadpalen en ruimte voor deelmobiliteit.

Extra subsidie voor zonne-energie. Subsidie op de installatie zonnepanelen en zonneboiler wordt nu landelijk geregeld. De gemeente stimuleert dat verder met een extra bijdrage van 30% op het subsidiebedrag voor iedereen met een Ooievaarspas.

Grote daken verhuren binnen coöperatie. Daken met veel m² kunnen ook veel energie opleveren. De gemeente stimuleert initiatieven waarbij bewoners en bedrijven zich verenigen in een coöperatie om gezamenlijk zonnepanelen aan te leggen en te profiteren van de energie.

Elke auto als batterij. Zon- en windenergieopwekking leveren niet constant stroom. Hierdoor kan er een stroompiek of dip komen en dat willen we niet. Daarom stimuleren we slimme bi-directionele laadpalen in de straten, waardoor accu's van gekoppelde elektrische auto's de reserve van het elektriciteitsnet worden. Elektrische auto's leveren dan energie aan het elektriciteitsnet in tijden van schaarste en worden (soms zelfs gratis) geladen bij een overschot.

Waterstof als kans. Het gebruik van groene waterstof wordt aangemoedigd waar dat kan. De gemeente gaat hiervoor een actieve samenwerking aan met het H2-Platform om waterstof als alternatief voor energieverbruikers, zoals stadsbussen en bedrijventerreinen, verder te omarmen.

Groen en klimaatrobuust

Steeds vaker zijn hevige regenbuien de oorzaak van straten die blank staan. In de toekomst komt er vaker extreem weer en de stad moet daarop worden voorbereid. We gebruiken regenwater, vergroenen de stad, maken van hitte-eilanden oases en maken groene verbindingen in de stad om de natuur en biodiversiteit te versterken.

Regenwater opvangen. Om met name tijdens hoosbuien regenwater op te vangen, zorgen we voor voldoende waterberging. Tijdens een watertekort gebruiken we dit regenwater om bomen en ander groen te bewateren. We houden ons aan onze zorgplicht als het gaat om grondwateroverlast in bijvoorbeeld de Vogelwijk en Bezuidenhout.

Iedere regenpijp een regenton. Buurten of inwoners kunnen een gratis regenton aanvragen om regenwater op te vangen. Dit water kan dan weer gebruikt worden.

Overlast beheersbaar. Tijdens vervanging van het riool (werk-met-werk) wordt de regenwaterafvoer afgekoppeld van het riool in wijken waar dat kan. Riolen raken hierdoor minder overbelast en zijn toekomstbestendiger.

We bouwen klimaatbestendig. Een huis bouw je niet voor vier, tien of twintig jaar maar voor de lange termijn. Water en bodem zijn sturend voor hoe en waar we huizen bouwen.

Aan de Haagse grachten. Het Haagse grachtenstelsel is al honderden jaren een 'natuurlijke' regenwaterafvoer en biedt kansen voor toerisme. Daar waar werkzaamheden zijn, wordt gekeken hoe dit gecombineerd kan worden met het uitbreiden van het Haagse grachtenet.

Groene verbindingen. Sommige parken in Den Haag, zoals het Haagse Bos en de Scheveningse bosjes, worden door verkeerswegen van elkaar gescheiden. Groene gebieden en parken worden waar mogelijk met elkaar verbonden. Naast vergroening zorgt dit ook voor een veilige oversteekplek.

Verstening actief blijven tegengaan. Inwoners-met-tuin worden gestimuleerd om meer groen en minder grijs te denken. Met 'Operatie Steenbreek' houden we bewoners gezonder, de straten droger en de stad in de zomer minder warm. Asphalt of klinkerbestrating op parkeervakken wordt vervangen door grastegels. We gaan door met de babyboom, waarbij nieuwe ouders een gratis boom wordt aangeboden.

Van hitte-eiland naar oase. Versteende stadskernen zijn zomers onleefbaar door de hitte. Voor deze hitte-eilanden komt er een versnelde aanpak met onder andere het vergroenen van geschikte daken, het planten van bomen en het maken van verticale geveltuinen. Insecten krijgen hier met recht een rustplaats.

Samen kleuren we de stad groen. Elke straat maakt, met een goed plan, kans op een kleine bijdrage voor de vergroening voor de straat. Bewoners krijgen dan zelf de taak om het groen bij te houden en zwerfafval op te ruimen. Zo kleuren we samen de stad groen.

Groene infrastructuur. Als het gaat om het meer klimaat adaptief maken van infrastructuur is er nog een wereld te winnen. We zetten onder andere in op groene bushokjes, waterdoorlatende parkeerplaatsen, klimaatbestendige bruggen, groen asphalt en fietspaden van gerecycled plastic.

Maak vaart met de Erasmusvaart. De Erasmusvaart is een goede oplossing voor het verbeteren van de waterberging in de regio. Daarnaast draagt het bij aan biodiversiteit en kan het een mooie toeristische verbinding vormen tussen het Westland en Den Haag. De gemeente pakt de handschoen op en werkt samen in de regio om de Erasmusvaart te realiseren.

Fietsers en voetgangers op 1

De fiets bepaalt. Om het fietsen nog meer te stimuleren, zorgen we voor nieuwe sterfietsroutes, verbetering van fietsroutes en de fietsveiligheid. Ook innovaties, zoals regensensoren bij verkeerslichten zodat fietsers bij regen voorrang hebben, worden getest en waar mogelijk toegepast. Net als vaker groen voor fietsers in de spits, met name bij drukke kruisingen.

Genoeg ruimte op het fietspad. Steeds meer voertuigen, zoals de e-scooter, de e-bike en de speed pedelec maken gebruik van het fietspad. Dit zorgt soms voor gevaarlijke situaties. Er wordt beleid gemaakt waarbij gekeken wordt wie waar fietst en hoe de veiligheid op de fietspaden verbeterd kan worden. De snorfiets gaat, met helm, op de rijbaan rijden.

Maak van een voetpad geen struikelblok. Er komt een integrale scan van alle voetpaden in Den Haag om te zien of ze voor iedereen toegankelijk zijn. Zo wordt gekeken of overal open afritbanden zijn voor rolstoelen, rollators en kinderwagens. En er wordt gekeken of

overhangend groen en geparkeerde fietsen en scooters het gebruik van het voetpad niet belemmeren.

Winkels open, fietsers lopen. Tijdens de openingstijden van winkels zijn er geen fietsers toegestaan in de Grote Marktstraat, mits het alternatief via de Gedempte Gracht en Gedempte Burgwal heringericht is als fietsstraat. De spaghetti op het Spui wordt aangepakt om een veilige oversteekplek te realiseren.

Den Haag fietsvriendelijk. Bij de met borden aangegeven 'fietsonvriendelijke' plekken komen contactgegevens en informatie over wanneer een fietsvriendelijke plek wordt aangepakt.

OV-fiets op de bus. OV-fietsen kunnen nu alleen bij de stations worden gehuurd. Soms is de afstand naar de eindbestemming net te ver en is 'tussenvervoer' met de bus nodig. We moedigen stads- en streekbusvervoerders aan om OV-fietsen ook mee te nemen. Zo wordt bijvoorbeeld ook Vroondaal met het huidige OV-aanbod beter bereikbaar.

Weesfietsen. De gemeente laat het ophalen en klaarmaken voor hergebruik van weesfietsen over aan sociaal ondernemers op dit gebied, zoals Stichting Leren Doen en 50/50 van het Leger des Heils.

Goed Openbaar Vervoer voor iedereen en overal

Beter trein-, tram- & lightrailnetwerk. Zowel richting Scheveningen als richting het Westland wordt het OV-netwerk opgewaardeerd. De tramtunnel wordt op termijn doorgetrokken richting Leyenburg. Kijkduin krijgt een eigen tramhalte, een aftakking na de Heliotrooplaan. We gaan inzetten op een ondergrondse metroverbinding naar Scheveningen langs het Koningstracé. Madurodam wordt daarbij een tophalte. Er komt geen tram over de Westduinweg.

Goede P&R. We gaan de P+R plaatsen aan de randen van de stad - met name waar de 3,4- en E-lijn langskomen - verbeteren en er meer van aanleggen, zodat meer bezoekers zonder auto de stad in gaan.

Op reis? Pak de trein! We zetten volop in op een rechtstreekse treinverbinding naar Brussel en Duitsland.

Alle OV toegankelijk voor iedereen. Veel tramlijnen zijn al voor iedereen toegankelijk. We zorgen ervoor dat ook op de laatste tramlijnen snel toegankelijke trams komen. Samen met HTM en MRDH zorgen we ervoor dat ook de bussen rolstoeltoegankelijk zijn.

Zuidwestlandcorridor. We gaan investeren in een snelle verbinding met het Westland, bijvoorbeeld door het aanleggen van een vrijliggende busbaan voor een snelbusverbinding tussen Den Haag en het Westland of op termijn een lightrail, met als eindpunt een station aan de metrolijn Rotterdam-Hoek van Holland en eventueel de boot naar het Verenigd Koninkrijk.

Bussen zonder diesel of LNG. HTM rijdt op een enkele lijn elektrisch en op de andere lijnen met LNG. Het busvervoer moet komende jaren overschakelen naar alternatieven, zoals elektriciteit of waterstof. Den Haag ondersteunt, samen met de provincie en MRDH, de OV-bedrijven bij het ontwikkelen van de benodigde laadinfrastructuur.

Goede omgang met de auto

Veiligere inrichting wegen en kruisingen. De gemeente Den Haag gaat inventariseren bij inwoners wat gevaarlijke kruisingen en wegen zijn. De meest gevaarlijke kruisingen en wegen worden met voorrang veiliger gemaakt.

Aanpak Zevensprong. Op de Zevensprong (kruising De La Reyweg/Loosduinsekade/Regentesselaan) wordt onderzocht of en hoe de tram onder de grond kan worden gebracht, zodat de doorstroom van fietsers en auto's verbetert.

Hardrijder, je bent gezien én gehoord. De gemeente pleit bij het Openbaar Ministerie voor meer flitspalen in Den Haag en komt met een lijst van hotspots om deze flitspalen als eerste te plaatsen. Daarnaast gaat Den Haag, zodra dit juridisch mogelijk is, een geluidsflietser plaatsen op plekken waar veel geluidsoverlast door harde motoren wordt ervaren, bijvoorbeeld op de boulevard, de Westduinweg en de Waldeck Pyrmontkade.

30 km/h tenzij. 30 km/h per uur wordt de norm op niet-doorgaande wegen. Zo worden wegen veiliger.

Gratis parkeren op zon- en feestdagen. Zondag is een rustdag, waarop veel mensen naar de kerk of op familiebezoek gaan. Betaald parkeren mag dan geen spelbreker zijn. Parkeren op zon- en feestdagen wordt gratis.

Voorwaarden tweede parkeervergunning. In onze drukke en groeiende stad is een tweede parkeervergunning niet langer vanzelfsprekend. Uitzonderingen daargelaten wordt er in wijken met een parkeerdruk boven de 90% in principe geen tweede parkeervergunning meer uitgegeven. De tweede vergunning wordt bovendien duurder.

Minder blik op straat. De inkomsten uit betaald parkeren worden ingezet voor parkeervoorzieningen, zoals ondergrondse garages. Hiermee wordt het onderhoud aan de automatische berging aan de Apeldoornse laan bekostigd. In dichtbevolkte wijken, zoals Leyenburg, wordt onderzocht wat de mogelijkheden voor een ondergrondse garage zijn.

Zet in op duurzaam vervoer. Bij aanbestedingen wordt er ingezet op zo duurzaam mogelijk vervoer. We besluiten hierbij niet vooraf welke vorm van vervoer het meest duurzaam is, maar wachten de uitkomst van de aanbesteding af.

Bewoners kunnen parkeren op Scheveningen. In de zomer is het voor bewoners van Scheveningen vaak een drama om te parkeren in de buurt. We onderzoeken daarom of bewonersparkeren een goede oplossing is. Parkeren in woonstraten wordt in de zomermaanden gemaximeerd tot een half uur en in winkelstraten tot een uur.

Geen auto van de baas in woonstraten. In veel buurten zie je werkauto's of auto's van uitzendbureaus overnachten, ook in het weekend. Met name in buurten met een hoge parkeerdruk leidt dit tot veel ergernis en parkeeroverlast. We kijken hoe we deze auto's kunnen laten parkeren aan de randen van de stad of op bedrijventerreinen.

Geef bewoners een stem. In wijken waar wordt overwogen om betaald parkeren in te voeren of parkeerplaatsen weg te halen, worden wijkbewoners uitgebreid betrokken. Zij mogen actief meedenken over de toekomst van de auto in hun wijk.

Eerlijk zullen we alles delen. De komende jaren blijft de gemeente investeren in het gebruik van deelauto's. Straten worden actief gestimuleerd en ondersteund bij het opzetten van een deelautocoöperatie. Er komen parkeervakken voor deelscooters op drukke plekken en er wordt kritisch gekeken naar de uitgifte van nieuwe vergunningen voor het aanbieden van deelscooters.

Een bloeiende Haagse economie

De ChristenUnie/SGP staat voor een economie die er is voor mensen en niet andersom. Een economie die niet draait om groei en consumeren, maar om de kwaliteit van leven en het tot bloei brengen van mensenlevens. Werken zorgt voor zelfontplooiing, zingeving en verbinding. Dat kan zijn in betaald werk, maar ook in mantelzorg of vrijwilligerswerk. Een economie is pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, als werken en vrije tijd in balans zijn en als groei groen is en grenzen kent.

Economie

De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de circulaire economie. Bedrijven en ondernemers zijn onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, innovaties en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie/SGP komt op voor de (MKB-)ondernemers.

Investeer in de toekomst. Het is belangrijk om vooruit te denken. Daarom kijkt de gemeente hoe zij ruimte kan bieden aan het uitbreiden van werkgelegenheid op het gebied van innovaties zoals waterstof op zee, in de zorg en de circulaire economie.

Versterk de maakindustrie. Het is belangrijk dat praktisch opgeleide mannen, vrouwen en jongeren in de stad aan het werk kunnen. De gemeente zet zich daarom in voor de maakindustrie, zorgt voor voldoende ruimte in de stad voor deze bedrijven en behoudt deze op de Binckhorst.

Voedsel uit de stad. In de randstad groeien de steden steeds meer naar elkaar toe. De ChristenUnie/SGP wil serieus werk maken van een zogenoemde 'Groene Zoom' voor lokale voedselproductie in de stad. Voedsel van dichtbij zorgt voor werkgelegenheid, verlaagt distributiedruk, vergroot de zelfvoorzienendheid en daarmee de weerbaarheid van een stad.

De kiosk terug in de Grote Marktstraat. Maar ook op meer plekken staat de ambulante handel door beleid van de gemeente onder druk. Dat moet anders. De kiosken komen terug in de Grote Marktstraat en we bieden meer ruimte aan ambulante ondernemers.

Flexplekken voor ZZP'ers. De gemeente ondersteunt ZZP'ers waar dat kan. Ze kunnen terecht bij het ondernemersportaal met hun vragen en ze kunnen gebruik maken van flexplekken in publieke ruimtes.

Geef bedrijven de ruimte. De gemeente heeft duidelijk in kaart welke bedrijfsgrond nog beschikbaar is en heeft bij het uitgeven van bedrijfsgrond de voorkeur voor bedrijven die passen binnen de economische visie van de stad.

Kieskeurig met kantoorruimte omgaan. De arbeidsmarkt is veranderd door de coronacrisis. Er wordt meer thuisgewerkt. Er wordt daarom kritisch gekeken hoeveel kantoorruimte er nog nodig is en of kantoren eventueel kunnen worden omgevormd naar woningen.

Ruimte voor rust. Meer is niet altijd beter. Het is goed voor Haagse ondernemers en werknemers om een rustmoment te hebben in onze jachtige 24-uurseconomie. We kijken daarom kritisch naar (verruiming van) winkeltijden en zo nodig beperken we die. Ondernemers, ook op de markt, en personeel moeten er altijd voor kunnen kiezen niet op zondag te werken.

Behoud en uitbreiding bedrijventerreinen. We zetten minimaal in op het behoud van de huidige ruimte voor bedrijventerreinen. We helpen hen met het versterken van de organisatiegraad, het vergroenen en leggen in de toekomstige omgevingsplannen vast wat het DNA van elk bedrijventerrein is. Zo sturen we op 'bewoners'. Om in de regio voldoende ruimte te houden voor bedrijven werken we slim samen met de gemeenten om ons heen. We onderzoeken hoe de zogenaamde GAVI-kavel ingezet kan worden voor meer bedrijvigheid.

Koop lokaal, allemaal. Gemeentelijke inkoop doen we zoveel mogelijk bij Haagse MKB'ers. Lokale inkoop is duurzaam en zorgt voor meer werkgelegenheid dichtbij.

De Haagse Markt. De Haagse Markt moet ook in de toekomst aantrekkelijk blijven. We zetten in op de verzelfstandiging van de markt en herberekening van de markttarieven. We zorgen voor meer verblijfsplekken. De gemeente pakt regie in de keuze of er wel of geen droogloop komt. Daarnaast komt de markt meer terug in het Haags toeristisch aanbod.

Horeca. Horeca is een belangrijke pijler van onze economie en zorgt daarnaast voor een aantrekkelijke binnenstad. We houden de balans tussen horecagelegenheden en omwonenden in de gaten. Er komt een duidelijk overzicht van het type vergunning dat op een horecagelegenheid zit en er wordt strenger gehandhaafd op overtredingen. Daarnaast sturen we door omgevingsplannen op het aantal fastfoodketens per gebied. Ten slotte worden horecagelegenheden, via een isolatiefonds, geholpen bij het isoleren van hun pand. Dit zorgt voor een lagere energierekening en leidt tot minder geluidsoverlast.

Werken in eigen wijk. Bedrijvigheid in de eigen wijk is belangrijk. De Schilderswijk is hier een goed voorbeeld van. De ChristenUnie/SGP ziet graag dat de gemeente zich inzet voor spreiding van economische activiteiten, ook richting de stadsdelen Escamp en Loosduinen. Ook hier is behoefte aan de vestiging van kleine bedrijven waar mensen kunnen ondernemen, ontmoeten en werken.

Diversiteit in de plinten. Een divers aanbod van winkels is belangrijk voor de leefbaarheid van wijken. Bij nieuwbouwprojecten gaat de gemeente experimenteren met plintmanagers die het aanbod van winkels in de gaten houden.

Den Haag congresstad. Den Haag staat bekend als een echte congresstad. We onderzoeken hoe we de congresfunctie van Den Haag en het World Forum kunnen verbeteren.

Klimaattop in Den Haag. In 2021 organiseerde Den Haag een top voor klimaatadaptatie. Dat smaakt naar meer. Den Haag spant zich in om een volgende grote wereldwijde klimaattop te organiseren. Zo wordt het beste van twee werelden gecombineerd: Den Haag als congresstad en als aanjager van een klimaatneutrale wereld.

Ruimte om te ondernemen

De ChristenUnie/SGP waardeert ondernemerszin en creativiteit en gunt organisaties, bedrijven en ondernemers ruimte. Een vitaal en ondernemend MKB is belangrijk voor de stad. Het bedrijfsleven moet de stad wel ten goede komen. We verwachten dat bedrijven een bijdrage leveren aan de (sociale) werkgelegenheid en oog hebben voor duurzaamheid. De rol van de overheid beperkt zich wat ons betreft tot kaders stellen en faciliteren.

Sterk ondernemersportaal. De ondernemer onderneemt, de gemeente faciliteert. Voor alle vragen kan men terecht bij één loket van de gemeente. Het ondernemersportaal wordt verder versterkt wat betreft bereikbaarheid en aanwezige kennis. We nemen de lessen uit de coronacrisis hierbij mee en trekken op met andere bedrijfshulpaanbieders zoals banken en het MKB Den Haag.

Minder regeldrift. De gemeente gaat een 'saldo nul' hanteren bij nieuwe regels voor bedrijven. Voor elke nieuwe regel verdwijnt een oude. Zo borgen we dat ondernemen in Den Haag makkelijk blijft.

Even voorstellen. Veel ondernemers zijn niet op de hoogte van het bestaan van het Ondernemersportaal. De gemeente kiest daarom een vast moment in het jaar om met alle Haagse ondernemers contact te zoeken en deze helpdesk voor te stellen, bijvoorbeeld op de Dag van de Ondernemer.

Geen tijd voor vergunningen. Tijd is geld. De ondernemers willen verder met ondernemen. De gemeente spant zich daarom tot het uiterste in om de afhandelingstijd van vergunningsaanvragen terug te dringen.

Sociaal en ondernemend. Sociaal ondernemen blijft ondernemen. Voor de continuïteit van de onderneming is een goede bedrijfsvoering essentieel. Het ondernemersportaal wijst daarom op organisaties als de Kamer van Koophandel, belangenverenigingen als de Social Enterprise en de Social Club Den Haag, PEP Den Haag en de begeleidingsmogelijkheden door fondsen. We doen mee aan de pilot met maatschappelijke BV's.

Toerisme

Den Haag is een toeristenstad met trekpleisters als het Binnenhof, de prachtige musea en het Scheveningse strand. Toerisme biedt bovendien volop werkgelegenheid voor onze inwoners. De ChristenUnie/SGP zet zich in voor een toeristische sector die gericht is op de schoonheid van de stad.

Het Citymerk is volgend, niet leidend. Den Haag is de stad van het zand en veen, waar de minister-president op de fiets naar het torentje gaat, terwijl de Hagenezen in het koffiehuis het wereldnieuws met elkaar doornemen. Een stad die zichzelf promoot en waar het merk volgt. Het budget voor citybranding mag van de Christenunie/SGP worden afgebouwd.

Geen illegale vakantieverhuur. De gemeente blijft stevig handhaven op illegale vakantieverhuur via platforms als Airbnb en langdurige bewoning op vakantieparken.

Toeristenbelasting. Vanaf 2023 wordt de toeristenbelasting procentueel geheven. We rekenen 5,5% belasting over de kale overnachtingsprijs. Voor camping en haven is dit 2,75%.

Reisgemak voor congresgangers. Bezoekers van congressen moeten zo snel en makkelijk mogelijk kunnen reizen. Er komt een all-in kaart voor het stedelijk openbaar vervoer op de dag van aankomst en vertrek en we zorgen voor beter OV naar congreslocaties.

Geen extra hotels. Den Haag heeft momenteel voldoende kamers. Nieuwe hotels zijn niet nodig. De gemeente verstrekt daarom voorlopig geen nieuwe vergunningen voor de bouw of vorming van hotels, hostels of B&B's. Bij het verdwijnen van huidige hotels richt Den Haag zich voor de komst van nieuwe op betaalbare hotels voor gezinnen.

Gezinsvriendelijke attracties. Den Haag mag beleefd worden. Niet alleen voor de toerist die zoekt naar het koninklijke of de surfgasten op zee, maar ook voor het gezin dat met kinderen wil genieten. We focussen daarbij op de toeristische kernen en De Uithof als grootste attractie; jaarlijks terugkerend in de Nederlandse Top 10 qua bezoekers.

Scheveningen Haven

De Scheveningse Haven is economisch, sociaal en cultureel van groot belang voor onze stad. Onze haven en de stranden zorgen voor werk en vertier op en aan zee. Voor de

ChristenUnie/SGP is de Scheveningse haven allereerst haven. De havengebonden bedrijfsactiviteiten zorgen voor werk en innovatie op Scheveningen.

Geen woorden maar daden. Hoewel de gemeente zich heeft uitgesproken voor een verdere ontwikkeling van de Scheveningse haven als dé plek voor visserij, visverwerking, offshore activiteiten en maritieme innovatie blijven de daden nog ver achter bij de woorden. Waar een renovatie van de visafslag al jaren op zich doet wachten, is de bouw van een hotel op het Noordelijke havenhoofd in no-time gerealiseerd. De gemeente voegt nu eindelijk daad bij het woord en gaat voortvarend aan de slag met het uitvoeren van het havenconvenant.

De haven is en blijft een haven. Scheveningen heeft maar één vissershaven en die moeten we koesteren. De afgelopen jaren is er driftig bijgebouwd in de Scheveningse haven en zijn er woningen en een hotel toegevoegd. Wat de ChristenUnie/SGP betreft wordt er niet meer bijgebouwd en komen er geen hotels, popmuseum of casino's in de haven. In plaats daarvan wordt er meer ruimte gereserveerd voor havengebonden activiteiten en blijft de huidige kaderuimte behouden.

Renovatie visafslag. De Visafslag Scheveningen (UFA) is momenteel de derde visafslag van Nederland, een veelbelovende ontwikkeling sinds 2002. Wat betreft de ChristenUnie/SGP zetten ze deze trend door en wordt de renovatie zo snel mogelijk uitgevoerd. Hiermee investeert de stad Den Haag in groei van banen.

Theater weg? Bedrijven erin. Met de verplaatsing van het Zuiderstrandtheater komt er ruimte vrij die we niet inzetten voor woningbouw, maar voor maritieme bedrijvigheid.

Onderhoud haven. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid wat betreft infrastructuur en onderhoud van de havens, zodat havengebonden bedrijven hun werk goed kunnen blijven doen.

Rust aan de kust. De strandtenten zorgen voor bedrijvigheid op en rond het strand in de zomer. Op dit moment zijn er een aantal strandtenten die het hele jaar mogen blijven staan. Wat de ChristenUnie/SGP betreft zijn dit er al te veel en komen er zeker geen nieuwe bij.

Evenementen in de haven. Evenementen kunnen een impuls geven aan het imago van de Scheveningse haven als vissershaven. Alleen evenementen die passen binnen dit imago worden hier georganiseerd, bijvoorbeeld Vlaggetjesdag. In de eerste haven vinden geen evenementen plaats die de vissector belemmeren. Visserijschepen worden niet verplaatst voor evenementen en de toegang tot de Scheveningse visafslag mag niet worden belemmerd.

Iedereen aan het werk

Werk draagt bij aan zelfontplooiing, zingeving en verbinding en brengt zo mensen tot bloei. Als het aan de ChristenUnie/SGP ligt levert iedereen een bijdrage naar vermogen. Dat kan in de vorm van betaald werk, maar ook in de vorm van vrijwilligerswerk.

Werk voor praktisch geschoolden. De gemeente zet zich extra in voor sectoren die zorgen voor werkgelegenheid voor laag- en midden geschoolden, zoals de bouw, groen, logistiek en transport en de zorg. De gemeente initieert bijvoorbeeld voorlichtingsbijeenkomsten voor onder andere jongeren, statushouders en zij-instromers.

Vaklui. Herwaardeer de vakman en vakvrouw want we hebben ze hard nodig. De ChristenUnie/SGP stelt een jaarlijkse Haagse-Vaklui-Dag voor, waarbij we hun werk en opleidingen in de spotlights zetten.

Voldoende leerplekken en stages. Voor de toeleiding naar werk zijn leer- en praktijkplaatsen onontbeerlijk. De gemeente zet zich samen met opleidingen en werkgevers in voor leerunits om voldoende leerplekken te creëren.

'Den Haag werkt' niet. De organisatie 'Den Haag Werkt', die mensen naar werk moet begeleiden functioneert niet voldoende. Naar aanleiding van het aangekondigde onderzoek naar Den Haag Werkt zullen er veranderingen in de organisatie moeten plaatsvinden.

Alles uit de kast voor jongeren zonder startkwalificatie. De gemeente ondersteunt werkgevers, opleidingen en fondsen bij het opzetten van programma's waarmee jongeren zonder diploma praktisch worden opgeleid richting werk.

Meer STiP-banen. Een STiP-baan, waarbij mensen tijdelijk in dienst worden genomen van de gemeente om klaargestoomd te worden voor een duurzame baan, werkt goed. De gemeente gaat daarom door met dit belangrijke werk en breidt het aantal werkplekken uit.

Faciliteer een Energieacademie en zorgacademie. De Energieacademie, een prestigeproject van de gemeente Den Haag, is onder andere geflopt door mismanagement en bemoeienis door de gemeente. Het opleiden van jongeren tot een praktisch beroep is wel hard nodig in onze stad. De gemeente kijkt daarom hoe zij een dergelijk initiatief vanuit ondernemers kan ondersteunen, zonder gemeenschapsgeld te verspillen.

Flexibele re-integratie. In Den Haag komt er maximale ruimte voor alternatieve reïntegratietrajecten en vormen van regelarme bijstand, bijvoorbeeld door het instellen van regelluwe zones, het doen van parttime werk en door het mogelijk maken een eigen bedrijf of onderneming te starten met behoud van uitkering.

Iedereen doet mee. De instapeconomie is een mooi voorbeeld waar mensen geactiveerd worden om nuttig (vrijwilligers)werk in de buurt te doen. Dit geeft zingeving aan de dag en vergroot het sociaal netwerk van mensen. In de buurt leren mensen elkaar beter kennen en waarderen. We stimuleren dergelijke initiatieven.

Aanpak armoede

In Den Haag groeien te veel kinderen op in armoede. Wij willen de vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie over gaat, doorbreken. Dit betekent een gezinsgerichte aanpak. Want armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en veel stress. Er heerst een groot taboe op armoede. De gemeente heeft de afgelopen jaren te veel een afwachtende houding gehad en verwacht dat mensen wel naar het IJspaleis zouden komen om aan te kloppen voor hulp. Die houding moet echt veranderen. De gemeente gaat pro-actiever aan de slag om armoede te bestrijden en probeert zoveel mogelijk drempels weg te halen. Uitgangspunten zijn dat niemand in armoede hoeft op te groeien en dat mensen op allerlei manieren worden gestimuleerd om mee te doen in de maatschappij.

Stadsbrede aanpak armoede. De ChristenUnie/SGP pleit voor een stadsbrede aanpak waarbij de gemeente optrekt met maatschappelijke organisaties en fondsen in de stad om

gezamenlijk in actie te komen. Met de krachten gebundeld en de doelen helder voor ogen bereiken we meer.

Duidelijke doelen. In 2025 is armoede gehalveerd in Den Haag en in 2050 groeit geen enkel kind meer op in armoede. Deze duidelijke doelen helpen om goed beleid te formuleren en een extra stap te zetten om deze doelen te halen.

Bescherm jongeren voor armoede. Jongeren zijn financieel kwetsbaar. Een cursus omgaan met financiën wordt daarom, in samenwerking met financiële vrijwilligersorganisaties, aangeboden aan jongeren die bijna 18 worden op middelbare scholen en MBO's. Daarnaast wordt er ingezet op coaching na hun 18^e verjaardag. Als jongeren met schulden aankloppen bij de gemeente komt er altijd een integrale aanpak.

Geen menstruatiearmoede in Den Haag. Zowel op armoede als op menstruatieproblemen heerst helaas nog een taboe. De gemeente doet er alles aan om menstruatiearmoede te voorkomen door menstruatieartikelen gratis aan te bieden op scholen en bij drogisterijen voor mensen met een Ooievaarspas. Daarnaast onderzoeken we op welke manier we vrouwen kunnen bereiken voor wie de Ooievaarspas een drempel vormt.

Afschaffen zoekperiode bijstand. We schaffen de zoekperiode van vier weken af die nu nog geldt voor jongeren die in aanmerking willen komen voor een bijstandsuitkering, zodat we jongeren snel helpen wanneer ze aankloppen voor bijstand.

Hulp gedupeerden toeslagenaffaire. De gemeente blijft, ook op de lange termijn, hulp bieden aan de gedupeerde ouders van de toeslagenaffaire. We zoeken actief contact met de ouders en ondersteunen bij problemen die zijn ontstaan in iemands leven.

Activeren. We motiveren mensen om mee te doen in de buurt als vrijwilliger. Dit geeft zingeving aan de dag en vergroot het sociaal netwerk van mensen. In de buurt leren mensen elkaar beter kennen en waarderen.

Een wegwijzer voor alle hulp. Het blijkt dat mensen in armoede of met schulden de vrijwilligersorganisaties en initiatieven die hen kunnen helpen niet kennen of onvoldoende weten te vinden. Er komt daarom één goed overzicht van alle Haagse organisaties en initiatieven die zich bezighouden met armoedebeleid en schulden in een aantrekkelijke format en in eenvoudig Nederlands; een wegwijzer. Deze moet eenvoudig mee te geven of mee te nemen zijn, bijvoorbeeld bij de huisarts, het Centrum Jeugd en Gezin, de wijkcentra, de basisscholen, het voortgezet onderwijs, de bibliotheek en de taalscholen.

Grip op schulden

De ChristenUnie/SGP zet zich in voor een schuldenvrij Den Haag. Het is daarbij belangrijk om oog te hebben voor de menselijke maat. De gemeente moet, waar dat kan, letterlijk en figuurlijk achter de deuren komen om mensen goed te helpen. De drempels om hulp van de gemeente te ontvangen worden zoveel mogelijk verlaagd en er wordt geïnvesteerd in de kennis en kunde van de mensen op het stadhuis. Ten slotte investeren we in keuzevrijheid: net als bij een dokter mag een hulpvrager zelf kiezen door welke instantie hij geholpen wil worden en mag hij altijd vragen om een second opinion.

Naar een schuldenvrije toekomst

Drempelloze schuldhulpverlening. Er heerst nog steeds een groot taboe op schulden. Drempels om hulp te zoeken moeten daarom zoveel mogelijk verdwijnen. Bellen met schuldhulpverlening wordt gratis. Waar het kan, komen hulpverleners bij de hulpvrager thuis om te praten over schulden en er komt een uitgebreider onderzoek naar drempels die hulpvragers verder nog ervaren.

Schuldenvrij is het uitgangspunt. Het uitgangspunt van schuldhulpverlening wordt dat mensen schuldenvrij weer verder kunnen. Er komt daarom meer focus op het starten van schuldregelingen om mensen uit de schulden te helpen.

Houd hulpvrager vast. Er vallen nog te veel hulpvragers uit gedurende het traject van schuldhulpverlening. De gemeente blijft daarom contact zoeken met de hulpvrager, bijvoorbeeld als deze niet komt opdagen bij een gesprek of de telefoon niet opneemt.

Breng alles in kaart. Financiële problemen staan bijna nooit op zichzelf. Daarom komt er meer aandacht voor eventuele andere problemen die een hulpvrager heeft. Er wordt passende hulp geboden zodat iemand in één keer goed geholpen wordt.

Betrek vrijwilligers. Vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor schuldhulpverlening worden serieus betrokken bij de aanpak van schulden in Den Haag, zowel als gesprekspartner als partner in de gezins- en schuldenaanpak. Ze zijn een belangrijke aanvulling op het werk van professionals, maar mogen niet te zwaar belast worden.

Investeer in goede hulp. Er wordt geïnvesteerd in de kennis en kunde van schuldhulpverleners zodat ze inwoners met schulden nog beter kunnen helpen met zorg op maat. Daarnaast wordt goed gekeken naar de werkdruk van de schuldhulpverleners zodat het werk goed te behappen blijft en ze voldoende tijd voor iedereen hebben.

Geef jongeren perspectief. Het jongerenperspectieffonds, waarbij schulden van jongeren worden opgekocht om hen een tweede kans te geven, wordt uitgebreid. Zo kunnen we nog meer jongeren helpen.

Meer inzet op preventie

Voorkomen is beter dan genezen. Daarom maakt de gemeente folders en posters in meerdere talen beschikbaar op plekken waar een ingrijpende levensveranderende gebeurtenis plaatsvindt, zoals bij het gemeentelijk loket, uitvaartmaatschappijen, geboorteklinieken en echtscheidingsadvocaten.

Steun na partnerverlies. De gemeente Den Haag gaat aan de slag met de Zwolse aanpak 'steun na partnerverlies'. Er wordt praktische hulp aangeboden aan mensen die te maken hebben gehad met een ingrijpend verlies. Zo voorkomen we dat ze in de financiële problemen komen.

Hulp bij vroeg gesignaleerde schulden. Het wordt makkelijker voor werkgevers en andere bedrijven om signalen van betalingsachterstanden door te geven aan de gemeente. Zo kunnen we eerder ingrijpen. Als er signalen zijn dat een inwoner schulden heeft dan wordt er meerdere keren contact gezocht om hulp aan te bieden.

Financieel praktijkondersteuner bij de huisarts. Financiële problemen leiden tot fysieke klachten. De gemeente Den Haag experimenteert met een financiële praktijkondersteuner bij de huisarts die één keer per week in de huisartsenpraktijk te vinden is.

Zorg voor nazorg

Meer begeleiding voor mensen met schulden. Ruim tien procent van de inwoners die uit de schuldhulpverlening komt, heeft later weer hulp nodig. Er komt daarom meer begeleiding om een terugval te voorkomen, door de gemeente of door een vrijwilligersorganisatie.

Onderzoek nieuwe mogelijkheden voor nazorg. Schuldenlab070 gaat experimenteren met innovatieve vormen van nazorg. Ook komt er een nazorgtoets waarmee snel en makkelijk kan worden gekeken welke vormen van nazorg iemand nodig heeft om te voorkomen dat iemand terugvalt.

Een overheid die werkt voor mensen

Het vertrouwen van burgers in de politiek en de overheid is laag. Oorzaken daarvan zien we landelijk in het onvermogen van politiek en bestuur om recht te doen aan mensen die slachtoffer werden van een genadeloze overheid. Maar ook lokaal is té weinig gedaan om dit tij te keren. De gemeente trekt zich steeds meer terug achter de muren van het IJspaleis en het Haagse bestuur maakte de afgelopen vier jaar crisis op crisis mee. Van de negen collegeleden die in 2018 het gemeentebestuur vormden, is nog minder dan de helft over.

De overheid heeft als taak om recht te bevorderen en op te komen voor de meest kwetsbaren en om de inwoners van Den Haag te dienen. Dat vraagt om een gemeente die bereikbaar is, betrouwbaar is en oog heeft voor mensen. Niet omdat de overheid verantwoordelijk is voor het brengen van geluk. Maar wel omdat de overheid mensen en gemeenschappen kan helpen om tot bloei te komen.

Menselijke maat

De afgelopen jaren zijn stadsdeelkantoren gesloten en is de gemeente minder bereikbaar geworden, vaak met lange wachttijden tot gevolg. En heb je een probleem met de gemeente? Dan is het lastig de juiste van de 6.800 ambtenaren te pakken te krijgen. Als het aan de ChristenUnie/SGP ligt wordt de gemeente weer bereikbaar en benaderbaar.

Elk stadsdeel een loket. In elk stadsdeel komt weer een balie waar je terecht kunt voor je vragen of het aanvragen en ophalen van documenten.

Budget voor maatwerk. Elke gemeentelijke afdeling reserveert een klein deel van het budget voor mensen die tussen wal en schip belanden. Dit regelvrije budget kan worden ingezet in schrijnende gevallen waar de regels niet in een oplossing voorzien.

De mens centraal, niet de regel. De Sociaal Raadslieden krijgen een sterker mandaat en de bevoegdheid om schrijnende gevallen bij de burgemeester aan te dragen zodat mensen centraal staan.

Één plek voor ál uw vragen. Voor mensen met complexe problemen is het lastig een weg te vinden in het woud aan overheidsinstanties en regelingen. Er komt één doorverwijsloket voor iedereen, zodat je geholpen wordt naar de juiste plek voor vraag.

Altijd een alternatief voor digitale communicatie. Voor veel mensen is het handig om dingen digitaal te regelen, maar voor veel ouderen of minder digitaal begaafde mensen niet. Daarom moet het altijd mogelijk zijn om iemand telefonisch te spreken of om een (fysieke) afspraak te maken.

Naam en telefoonnummer onder elke brief. Als je een vraag hebt naar aanleiding van een brief van de gemeente, moet je weten waar je terecht kan. Daarom komt onder elke brief een naam en telefoonnummer van de persoon die je kan helpen bij vragen.

Van klant naar burger. Een overheid verkoopt geen producten en heeft dus ook geen klanten. Daarom krijgen het KlantContactCentrum en de Klantenservice SZW een nieuwe naam. Ook intern stappen we af van het spreken over klanten of hulpvragers.

Duidelijke taal. Communicatie van de overheid moet begrijpelijk zijn, zeker als je bedenkt dat ongeveer een kwart van de Hagenaars laaggeletterd is. Daarom wordt eenvoudige taal, op maximaal B1-niveau, in brieven en op de website de nieuwe norm. Daarnaast worden beeldbrieven ingezet, waarbij pictogrammen en QR-codes met een link naar een filmpje worden ingezet.

Een overheid die helpt, niet hindert

De overheid kan ontzettend veel betekenen voor iemand die hulp nodig heeft. Maar de landelijke toeslagenaffaire heeft ook laten zien dat de overheid het tegenovergestelde effect kan hebben. Als burger, maar ook als ondernemer, kun je vermalen worden door ambtelijke molens, of stuklopen op bureaucratische muren. Daarom gaat de gemeente kritisch kijken naar haar eigen functioneren en hoe regels mensen kunnen helpen in plaats van hinderen.

Bellen bij klachten. Wanneer iemand een klacht of bezwaar heeft, wordt deze eerst gebeld door een ambtenaar die verstand heeft van zaken om te kijken hoe het probleem kan worden opgelost. Zo lossen we problemen sneller op en voorkomen we misverstanden.

Schrap overbodige regels. Iedere wethouder organiseert elk jaar een schrapsessie van overbodige regels op diens beleidsterrein. Daarbij worden mensen die in de praktijk met de regels te maken hebben, uitgenodigd.

Afwegingskader voor beleid. In een stad als Den Haag spelen er altijd veel belangen: van jongeren tot ouderen en van klimaat tot ondernemers. De verschillende toetsen voor nieuw beleid worden samengevoegd tot één integraal afwegingskader voor nieuw beleid en nieuwe regels. Regels houden zo beter rekening met het algemeen belang.

Versterken van positie Ombudsman. De Ombudsman en de Jeugdbudsman vervullen een belangrijke rol in het signaleren van problemen. We verkennen de mogelijkheid om hen een bevoegdheid te geven bindende adviezen te geven aan de gemeente en de mogelijkheid om maatregelen op te leggen als de gemeente geen gehoor geeft. Daarnaast zorgen we ervoor dat ze goed en makkelijk te bereiken zijn voor burgers.

Een overheid die mensen laat meedoen

Nog te vaak worden mensen laat betrokken bij plannen in hun eigen woonomgeving. En als je dan wordt benaderd is het vaak eenrichtingsverkeer: je ontvangt slechts informatie en wordt niet gevraagd om mee te denken. Of de plannen zijn al in een vergevorderd stadium en de ideeën en zorgen van omwonenden worden niet serieus genomen. Daarnaast wordt er nog te weinig gebruik gemaakt van de kracht van de gemeenschap. Vaak hebben burgers goede ideeën over wat er beter kan in hun wijk of in de stad. Die ideeën willen we benutten, want de stad maken we samen.

Right to challenge. We breiden het *right to challenge*, ook wel het uitdaagrecht genoemd, verder uit in Den Haag. De gemeente gaat op meer onderwerpen burgers de kans geven met een initiatief te komen en stelt duidelijkere regels op. Vertrouwen is hierbij het vertrekpunt.

Meepraten moet niet leiden tot frustratie. De gemeente communiceert helder naar burgers hoe zij kunnen meepraten over veranderingen in hun buurt. Ook laat de gemeente duidelijk weten waar en hoe burgers invloed kunnen hebben op de verschillende fases van besluitvorming. Heldere kaders waar wel en geen invloed is en communicatie over alle ontwikkelingen staan centraal. Zo kunnen mensen op tijd en op de juiste plek meepraten.

Informeel en communiceer. We verbeteren de communicatie bij ingrijpende werkzaamheden. Bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met direct omwonenden of door een informatiestand bij aanvang van de werkzaamheden. Zo communiceert de gemeente duidelijk waarom en hoe lang de werkzaamheden er zijn en hoe eventuele participatie eruitziet.

De jeugd heeft de toekomst. Er komt een jongerenraad die gevraagd en ongevraagd advies geeft over het beleid aan het stadsbestuur en de gemeenteraad. Bij nieuwe plannen van de gemeente worden door een generatiecheck ook de gevolgen voor jongeren getoetst.

Plannen in beeld. Omgevingsplannen en andere gemeentepannen worden kosteloos fysiek inzichtelijk gemaakt op een relevante plek, bijvoorbeeld in een buurthuis. Daarvoor kan gebruik worden gemaakt van een aantal exemplaren van de vele gratis versies die nu aan politieke fracties worden verstrekt.

Goed aanbesteden. De gemeente is een belangrijke opdrachtgever en moet die positie ook gebruiken. Uitgangspunten voor het aanbestedingsbeleid zijn: lokaal, eerlijk en duurzaam. We besteden zoveel mogelijk uit aan het Haagse MKB en ook Startups en sociale ondernemingen krijgen een streepje voor. Naast diensten gaat de gemeente ook problemen of andere grote vraagstukken aanbesteden, zoals bijvoorbeeld de problemen op het gebied van afval.

Digitale overheid

De samenleving wordt steeds digitaler. Daar heeft de gemeente ook mee te maken. Voor een goede uitvoering van de toegenomen wettelijke taken en verplichtingen beschikt de gemeente over veel gevoelige persoonsgegevens. Voor het vertrouwen in de overheid is het van het grootste belang dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Burgers hebben daar recht op: het recht op bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht. Er komt daarom meer aandacht voor de privacy van burgers en de omgang met persoonsgegevens.

Privacy als waarde, niet als regel. Niet de angst voor boetes, maar een intrinsieke motivatie om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens vormt de basis voor het voldoen aan privacywetgeving.

Begrenzing aan inzet algoritmes. Algoritmes kunnen voor een betere dienstverlening zorgen maar dan moeten ze wel verantwoord worden gebruikt. Op initiatief van de ChristenUnie/SGP zijn algoritmes die een discriminerende grondslag in zich hebben verboden, maar er is meer nodig. Beslissingen die burgers raken moeten niet door algoritmes worden genomen. Een algoritme kan de beslisser ondersteunen maar mag nooit zelf de beslissing nemen. Den Haag formuleert een ambitieus ethisch kader om beleid te toetsen en hanteert dit kader ook in eventuele samenwerkingen met private en andere publieke partijen.

De werking van algoritmes is altijd uitlegbaar. Iemand die de verantwoordelijkheid heeft over de inzet van algoritmes moet de werking ervan begrijpen en kunnen uitleggen.

Bewaartermijnen persoonlijke gegevens handhaven. De gemeente hanteert duidelijke bewaartermijnen voor persoonlijke gegevens en handhaaft deze proactief, ook bij haar leveranciers.

Gevoel voor persoonsgegevens. De gemeente communiceert vooraf duidelijk waarom welke gegevens nodig zijn en gebruikt ze alleen voor dat doel.

Een raad met verstand van zaken. Er komt een wethouder die digitale vraagstukken als portefeuille krijgt, waaronder privacy. Zo wordt er meer aandacht besteed aan dit onderwerp binnen college en raad.

De gemeente als goede werkgever

Ruimte voor zorg. Het combineren van werk en zorg of maatschappelijke inzet juichen we toe. Daarom biedt de gemeente ruimte aan medewerkers die mantelzorg leveren of vrijwilligerswerk doen met toegespitste verlofregelingen. Dit geldt ook voor nieuwe ouders. Het wordt voor ambtenaren ook mogelijk om verlofuren te schenken aan collega's.

Kwaliteit voorop. De inwoners van Den Haag verdienen een gemeente met de beste medewerkers. Anoniem solliciteren kan helpen om dat te bereiken. Daarom zijn we positief over de voortzetting van dit initiatief. De gemeente gaat niet over tot een quorum voor specifieke groepen.

Gezonde democratie

Het vertrouwen in democratische instituten is broos. Diverse integriteitskwesaties de afgelopen jaren hebben niet bijgedragen aan het vertrouwen in het Haagse gemeentebestuur. In de toekomst is het van belang dat de gemeenteraad kwalitatief goed is en zijn controlerende taak serieus neemt.

Waardengedreven bestuur. Zowel de gemeenteraad als het College van B&W formuleren aan het begin van de periode de waarden die centraal moeten staan als het gaat om integriteitsvraagstukken - bijvoorbeeld bij vermenging van functies of belangen. Hierbij moet niet de vraag centraal staan wat *nét* wel nog mag, maar wat het beste is voor de stad.

Stemmen is een feest. Stemmen is iets bijzonders. Zeker als je dat voor het eerst mag doen. Jongeren die mogen gaan stemmen krijgen een brief van de burgemeester in aanloop naar de eerste verkiezingen waar ze stemgerechtigd zijn met een aandenken. Ook op het stembureau wordt hier op een positieve manier aandacht aan gegeven.

Een Raad op volle sterkte. Er komen steeds meer en steeds kleinere fracties in de Haagse Raad. Dat is goed voor de diversiteit, maar het kan de slagkracht ondermijnen. We breiden het aantal fractievertegenwoordigers uit zodat kleinere fracties hun controlerende taak nog beter kunnen uitvoeren.

Een Rekenkamer waar je op kan rekenen. De Rekenkamer levert goed en belangrijk werk. De Rekenkamer heeft een wettelijke bevoegdheid en onderzoeken dienen ook ten alle tijde binnen die bevoegdheden te vallen. Er komt een passende verhoging van het Rekenkamerbudget. Daarnaast blijft het budget voor politieke fracties in stand om zelf onderzoek te laten uitvoeren.

Maak MRDH democratischer. De gemeenteraad heeft op dit moment weinig te zeggen over de beslissingen die de MRDH maakt over economische groei in de regio en het openbaar vervoer. De rol van de MRDH wordt daarom kritisch onder de loep genomen en gemeenteraden krijgen meer zeggenschap.

Versterk lokale onderzoeksjournalisten. De journalistiek is een cruciaal onderdeel van onze democratie. Daarom wil de ChristenUnie/SGP lokale onderzoeksjournalisten ondersteunen met een onafhankelijk fonds voor Haagse onderzoeksjournalistiek.

Wijkprogramma's ChristenUnie/SGP 2022-2026

Duindorp, Havenkwartier, Geuzenwijk

Aanpak scheurende auto's. Bewoners aan de Westduinweg en de Nieboerweg hebben veel last van scheurende auto's en ronkende motoren. Daarom worden deze wegen veilig opnieuw ingericht, gaat de gemeente pleiten voor een flitspaal aan deze wegen en gaat zij experimenteren met een geluidsflitser, die ronkende motoren kan beboeten.

Paal en perk aan woningen in de Scheveningse haven. De haven is een haven en moet dat blijven. Daarom komen er geen nieuwe woningen meer bij en ook geen hotels, casino's of een Popmuseum.

Zuiderstrandtheater verdwijnt, bedrijfsruimte verschijnt. Nu het Zuiderstrandtheater wordt afgebroken, komt er ruimte vrij in de haven. Deze ruimte wordt benut voor havengebonden bedrijfsruimte, er komt geen woningbouw.

Vergroen het havenkwartier. Het havengebied is behoorlijk versteend. Er wordt gekeken hoe en waar groen kan worden toegevoegd voor een beter leefklimaat.

Ruimte voor de fiets in het Geuzenkwartier. Er komen meer fietsparkeermogelijkheden in het Geuzenkwartier in overleg met de bewoners, zodat fietsen beter gestald kunnen worden.

Bezoekersvergunning kerken Scheveningen. Het liefst ziet de ChristenUnie/SGP dat er op zondag gratis geparkeerd kan worden in de hele stad. Mocht er toch sprake zijn van betaald parkeren op zondagochtend en zondagmiddag op Scheveningen, dan wordt er voor kerkgangers een uitzondering gemaakt door een bezoekersvergunning te verstrekken aan kerken.

Blijven wonen in eigen wijk. In wijken met een sterke sociale cohesie, zoals Duindorp en de wijken op Scheveningen, leeft sterk de wens bij jongeren om in hun eigen wijk te blijven wonen. Daarom wordt het mogelijk voor mensen om bij sociale huurwoningen de voorkeur uit te spreken voor het eigen stadsdeel. Zo versterken we de sociale cohesie.

Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een verbod **op woningsplitsing en verkamering**. Met een **zelfbewoningsplicht** zorgen we ervoor dat woningen niet opgekocht kunnen worden door investeerders, maar beschikbaar zijn voor Haagse burgers.

Breed gedragen parkeerbeleid. Het huidige parkeerregime wordt geëvalueerd. In overleg met bewoners(organisaties) wordt er gekeken hoe het betaald parkeerregime beter afgestemd kan worden tussen Duindorp, Havenkwartier en de Geuzenwijk.

Bewoners betrekken bij evenementen. De ChristenUnie/SGP vindt dat in overleg met de omwonenden moet worden vastgesteld hoeveel grote en kleine evenementen er per seizoen maximaal gehouden kunnen worden in de diverse delen van Scheveningen. Bij grote evenementen, zoals de Volvo Ocean Race en het Vuurwerkfestival, dient goed overleg met bewoners en ondernemers plaats te vinden. Er vinden geen extra grote evenementen plaats als de randvoorwaarden, zoals goede ontsluiting, niet op orde zijn.

Sluipverkeer Van Foreeststraat wordt aangepakt door drempels in de straat. Afslaan op de Duindorpdam naar de Kranenburgweg wordt zichtbaar verbeterd en verbreed.

Geen tram over de Westduinweg. Er komt geen tram over de Westduinweg. In plaats daarvan wordt er geïnvesteerd in een hoogwaardige busverbinding naar het Norfolkterrein.

Handhavers in de wijk. Tijdens de zomermaanden wordt er veel gehandhaafd op de boulevard. Dit mag niet ten koste gaan van de handhaving in de omliggende wijken. Er komt daarom meer aandacht voor overlast in deze wijken gedurende het hele jaar.

Scheveningen Dorp, Scheveningen Bad en Belgisch Park

Stadsdeelkantoor weer open. Het stadsdeelkantoor op Scheveningen wordt voor een aantal uur per week heropend voor publiekszaken. Zo kan iedereen in de buurt bijvoorbeeld een paspoort aanvragen en ophalen.

Bezoekersvergunning kerken Scheveningen. Het liefst ziet de ChristenUnie/SGP dat er op zondag gratis geparkeerd kan worden in de hele stad. Mocht er toch sprake zijn van betaald parkeren op zondagochtend en zondagmiddag op Scheveningen, dan wordt er voor kerkgangers een uitzondering gemaakt door een bezoekersvergunning te verstrekken aan kerken.

Rust aan de kust. De strandtenten zorgen voor bedrijvigheid op en rond het strand in de zomer. Op dit moment zijn er een aantal strandtenten die het hele jaar mogen blijven staan. Wat de ChristenUnie/SGP betreft zijn dit er al te veel en komen er zeker geen nieuwe bij.

Muzee. Muzee is de huiskamer van Scheveningen en heeft culturele waarde voor Scheveningen. Versterking van die functie is nodig.

Historie beleefbaar. De Scheveningse historie wordt op meer plekken beleefbaar gemaakt door het plaatsen van informatiezuilen op bijzondere plekken (al dan niet met QR-code voor digitale informatie).

Handhavers in de wijk. Tijdens de zomermaanden wordt er veel gehandhaafd op de boulevard. Dit mag niet ten koste gaan van de handhaving in de omliggende wijken. Er komt daarom meer aandacht voor overlast in deze wijken gedurende het hele jaar.

Leid mensen naar Beach & Ride. Op de snelwegen naar Den Haag worden mensen gestimuleerd om hun auto bij een beach & ride te parkeren. Dit is voordelig voor de strandganger en voorkomt dat Scheveningen op een warme dag helemaal dichtslibt met auto's.

Iconen op Scheveningen. Het Kurhaus, de Vuurtoren, de Vissersvrouw en de Pier vertellen ieder hun eigen geschiedenis van de vissersplaats Scheveningen. Deze iconen moeten we koesteren en versterken.

Laat ze niet lachen. Er komt meer geld om te handhaven op het gebruik en de verkoop van lachgas. Daarnaast worden er op de boulevard borden geplaatst waarbij bezoekers op het verbod worden gewezen.

Bewoners kunnen parkeren op Scheveningen. In de zomer is het voor bewoners van Scheveningen vaak een drama om te parkeren in de buurt. We onderzoeken daarom of bewonersparkeren een goede oplossing is. Parkeren in woonstraten wordt in de zomermaanden gemaximeerd tot een half uur en in winkelstraten tot een uur.

Bewoners betrekken bij evenementen. De ChristenUnie/SGP vindt dat in overleg met de omwonenden moet worden vastgesteld hoeveel grote en kleine evenementen er per seizoen maximaal gehouden kunnen worden in de diverse delen van Scheveningen. Bij grote evenementen, zoals het Vuurwerkfestival, dient goed overleg met bewoners en ondernemers plaats te vinden. Er vinden geen extra grote evenementen plaats als de randvoorwaarden, zoals goede ontsluiting, niet op orde zijn.

Deelscooterparkeren. Deelscooters die in het wilde weg geparkeerd staan zorgen voor veel overlast en maken stoepen slechter toegankelijk. Op drukke plekken mogen deelscooters alleen nog in een parkeervak geparkeerd worden. Het aantal parkeervakken wordt uitgebreid op Scheveningen om overlast te verminderen.

Behoud Bronovo. De gemeente spant zich maximaal in om het Bronovo ziekenhuis te behouden. Zo kunnen de inwoners van Scheveningen en omgeving dichtbij huis een ziekenhuis hebben dat de zorg kan bieden die nodig is. Mocht het ziekenhuis toch verdwijnen, dan wordt er geïnventariseerd hoe goede zorg voor Scheveningers en Hagenaars toch dichtbij kan blijven.

Ten slotte zorgen we voor goede randvoorwaarden voor het ziekenhuis: zo stimuleren we jongeren om in de zorg te gaan werken.

Loosduinen, Kraayenstein, Waldeck en Houtwijk

Opknappen winkelcentrum Loosduinen. De buitenruimte bij het winkelcentrum wordt opgeknapt, zodat het winkelcentrum weer een fijne ontmoetingsplek wordt. Daarnaast wordt de vergunningsplicht voor ondernemers in bepaalde sectoren uitgebreid, zodat ondernemende winkels beter kunnen worden aangepakt.

Stadsdeelkantoor weer open. Het stadsdeelkantoor in Loosduinen wordt voor een aantal uur per week heropend voor publiekszaken. Zo kan iedereen in de buurt bijvoorbeeld een paspoort aanvragen en ophalen.

Erfgoed Loosduinen. Loosduinen is het oudste stukje Den Haag en moet gekoesterd worden. Het historisch profiel van Loosduinen wordt versterkt, in het bijzonder rondom de Abdijkerk en de molen.

Ruimte voor ontmoeting. In Loosduinen is er veel behoefte aan meer ontmoetingsruimten, zeker na de sluiting van de Ontmoetingskerk. Daarom wordt er minimaal één extra ontmoetingsruimte gerealiseerd in dit gebied.

Wandelen in Madestein is fijn. Madestein is een heerlijke plek om te wandelen en te recreëren. Waar dat kan mogen hondenbezitters met hun honden loslopen.

Veilig verkeer in Vroondaal. De verkeerssituatie in en om Vroondaal Hofstedepark is ronduit onveilig. Er worden snelheidsbeperkende maatregelen getroffen op de Madepolderweg. En in samenspraak met de bewoners worden maatregelen getroffen in de wijk.

Blijven wonen in eigen wijk. In wijken met een sterke sociale cohesie, zoals Loosduinen en Houtwijk, leeft sterk de wens bij jongeren om in hun eigen wijk te blijven wonen. Daarom wordt het mogelijk voor mensen om bij sociale huurwoningen de voorkeur uit te spreken voor het eigen stadsdeel. Zo versterken we de sociale cohesie.

Spread zorgdoelgroepen. In Loosduinen wonen al veel mensen die extra zorg nodig hebben. Er wordt daarom eerst gekeken of kwetsbare doelgroepen in andere wijken gehuisvest kunnen worden.

Bouw seniorenwoningen. Veel mensen willen graag hun leven lang in Loosduinen blijven wonen. Er worden daarom meer seniorenwoningen gebouwd, zodat mensen in Loosduinen kunnen blijven wonen.

Geen coffeeshop aan de Oude Haagweg. Er komt geen coffeeshop aan de Oude Haagweg in Waldeck.

Aandacht voor verkeersveiligheid Houtwijk. Op plekken waar te hard gereden wordt, worden snelheidsverlagende maatregelen genomen zoals wegversmallingen en drempels.

Snelheidsbeperking scootmobielen. In het winkelgebied komt een snelheidsbeperking voor scootmobielen.

Bouwlust, Vrederust, Morgenstond, Moerwijk

Wijkbibliotheek. De bibliotheek in Moerwijk wordt permanent en biedt naast boeken ook huiswerkbegeleiding en taallessen aan.

Geen Leiding door Moerwijk. Als het aan de ChristenUnie/SGP ligt komt er geen Leiding door het Midden in Den Haag en zeker niet door Moerwijk.

Spread zorgdoelgroepen. In Den Haag Zuidwest wonen al veel mensen die extra zorg nodig hebben. Er wordt daarom eerst gekeken of zorgdoelgroepen in andere wijken gehuisvest kunnen worden.

Gevarieerd woningaanbod. Er komt een gevarieerder woningaanbod in Den Haag Zuidwest: meer variatie in de grootte en huurprijzen van sociale huurwoningen en meer middeldure huur- en koopwoningen. Een gedeelte van de woningen wordt gereserveerd voor mensen met een cruciaal beroep zoals leraren, politieagenten en verpleegkundigen.

Vaste ophaaldag grofvuil. Er komt een vaste dag voor het ophalen van grofvuil. Inwoners kunnen hun vuil dan neerzetten op een daarvoor aangewezen plek. Zo wordt het geen rommeltje naast ORAC's.

Publiekstrekker Den Haag Zuidwest. Om dit gebied nog aantrekkelijker te maken komt er een publiekstrekker in Den Haag Zuidwest, bijvoorbeeld een museum van nationale allure. De gemeente spant zich hiervoor in.

Visie op winkelgebieden. De gemeente ontwikkelt een visie voor winkelgebieden met veel leegstand, zoals het Heeswijkplein en winkelcentrum Leyweg. Er wordt gekeken hoe een plintenmanager kan bijdragen aan de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van het winkelgebied.

Geen gokhal aan de Leyweg. In en onder het winkelcentrum komt geen gok- of speelautomatenhal.

Meer integrale handhavingsacties. De integrale handhavingsactie in de Holtenstraat heeft veel overlast weggenomen. Daarom wordt het aantal integrale handhavingsacties uitgebreid. Tijdens deze acties worden onder andere huizen gecontroleerd op overbewoning, worden boetes uitgedeeld voor foutparkeren en trams gecontroleerd op zwartrijders.

Snelle verbinding met Westland en centrum. De gemeente zet in op het verbeteren van het openbaar vervoer zodat inwoners sneller in het Westland en het centrum zijn.

Veilige wegen. Wegen en oversteekplaatsen waar veel (bijna-)ongelukken gebeuren worden veiliger gemaakt. Zo wordt er opnieuw gekeken naar de kruising Maartensdijklaan/Hengelolaan en naar de Erasmusweg, waar het afgelopen jaar enkele dodelijke slachtoffers zijn gevallen.

Leyenburg, Rustenburg/Oostbroek, Zuiderpark

Veilige Volendamlaan. Er wordt te hard gereden op de Volendamlaan en er gebeuren te veel ongelukken. We pleiten bij het Openbaar Ministerie voor een flitspaal en onderzoeken hoe we de weg veiliger kunnen inrichten.

Uitbreiding pandbrigades. Om illegale kamerbewoning of andere woonmisstanden aan te pakken wordt de pandbrigade uitgebreid.

Meer integrale handhavingsacties. Het aantal integrale handhavingsacties wordt uitgebreid. Tijdens deze acties worden onder andere huizen gecontroleerd op overbewoning, worden boetes uitgedeeld voor foutparkeren en trams gecontroleerd op zwartrijders.

Visie op winkelgebied Apeldoornselaan/Dierenselaan. Er moet een visie op deze winkelstraat komen, zodat het aantrekkelijker wordt om hier boodschappen te doen. Daarnaast wordt een winkelmanager aangesteld.

Genieten in het Zuiderpark. Er wordt gekeken hoe de sociale veiligheid in het Zuiderpark verbeterd kan worden, bijvoorbeeld met mobiel cameratoezicht. Er komt meer handhaving en verlichting in dit gebied zodat iedereen, ook vrouwen, 's avonds veilig door het park kunnen. Afval wordt in de zomer vaker opgehaald, er komt strengere handhaving én het aantal evenementen wordt verminderd.

Ondergronds parkeren. De automatische parkeergarage onder de Apeldoornselaan wordt zo snel mogelijk opgeknapt, zodat deze gebruikt kan blijven. Er wordt onderzoek gedaan naar een ondergrondse garage onder de Renswoudelaan.

Meer handhavers in de wijk. Met speciale aandacht voor illegale bewoning van bootjes aan de Veenendaal- en Soestdijksekade, bijplaatsingen naast ORAC's, nodeloos foutparkeren en hondenpoep.

Veilig oversteken van de Loosduinsekade. Er komt een versmalling van en een zebrapad bij de Loosduinsekade ter hoogte van Swaenesteyn (Nieuwendamlaan) en bij de Medemblikstraat.

Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een verbod **op woningsplitsing en verkamering**. Met een **zelfbewoningsplicht** zorgen we ervoor dat woningen niet opgekocht kunnen worden door investeerders, maar bereikbaar zijn voor Haagse burgers.

Ypenburg, Leidschenveen, Wateringse Veld

Stadsdeelkantoor weer open. Het stadsdeelkantoor in Ypenburg wordt voor een aantal uur per week heropend voor publiekszaken. Zo kan iedereen in de buurt bijvoorbeeld een paspoort aanvragen en ophalen.

Koester het groen. Leidschenveen, Ypenburg en Wateringse Veld zijn prachtige groene wijken. Er verdwijnt geen groen door het eventueel realiseren van extra woningen.

Ouder worden in je eigen wijk. Sommige senioren wonen in een huis dat te groot voor hen is. We helpen hen een huis te vinden dat past bij hun behoefte. Daarom komen er meer doorstroommakelaars, die senioren kunnen helpen bij het zoeken van een passende woning in de eigen buurt. Ook komen er meer seniorenwoningen in de wijk, waar senioren prettig kunnen wonen.

Aanpak eenzaamheid. Er wordt een tandje bijgezet om eenzaamheid te bestrijden. Zo komen er meer ontmoetingsruimten, wordt er ingezet op ontmoeting tussen jong en oud en is er bijzondere aandacht voor senioren die graag over levensvragen willen praten.

Aandacht voor doorstroming verkeer Wateringse Veld. De doorstroming van verkeer in de wijk, bijvoorbeeld op de Laan van Wateringse Veld, laat te wensen over. Er wordt nu doorgepakkt en er wordt snel gekeken hoe de wijk verkeersveiliger kan worden, bijvoorbeeld door slimme mobiliteit.

Visie op winkelcentrum Parijsplein. Het winkelcentrum vervult een belangrijke plaats in Wateringse Veld. Behoud van haar identiteit is belangrijk. De gemeente ontwikkelt een toekomstbestendige visie.

Investeer in jongeren. Er komt meer aandacht voor jongeren in deze wijken. Er wordt geïnvesteerd in jongerenwerkers en het welzijnswerk. Daarnaast wordt gekeken hoe meer speelplekken gerealiseerd kunnen worden voor kinderen én jongeren.

Meer wijkagenten. Het is belangrijk dat wijkagenten zijn geworteld in de wijk. De gemeente gaat met de politie in gesprek om wijkagenten zoveel mogelijk voor ten minste zes jaar in dezelfde wijk te stationeren. We gaan uit van één wijkagent per 4000 inwoners.

Aanpak verkeersveiligheid Laan van Leidschenveen. De maximumsnelheid wordt verlaagd naar 30 km/h. Er worden drempels aangelegd en er komen interactieve zebrapaden om de veiligheid te verbeteren.

Dat ballonnetje gaat niet op. Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een streng lachgasverbod in Den Haag. Er komt meer geld om hierop te handhaven en de boete voor het gebruik of de verkoop van lachgas in de openbare ruimte en in het verkeer gaat omhoog. Daarnaast worden er op hotspots borden geplaatst waarbij gebruikers op het verbod wordt gewezen. Ten slotte gaat de politie, in samenwerking met handhaving, mysteryshoppers inzetten om lachgaskoeriers aan te pakken.

Geef bewoners een stem. Als er wordt overwogen om betaald parkeren in te voeren of parkeerplaatsen weg te halen, worden wijkbewoners uitgebreid betrokken. Zij mogen actief meedenken over de toekomst van de auto in hun wijk.

Vogelwijk, Bohemen, Meer en Bos, Kijkduin, Ockenburgh

Meer rekening houden met bewoners bij grondwaterproblematiek. We houden ons aan onze zorgplicht als het gaat om grondoverlast in bijvoorbeeld de Vogelwijk.

Herbestemming Rode Kruis Ziekenhuis. Bij de nieuwbouw op dit terrein wordt nadrukkelijk gekeken of er co-housing gerealiseerd kan worden waarbij senioren, starters, studenten en statushouders samenwonen. Daarnaast wordt voldaan aan de norm van 30% sociale huurwoningen.

Geen illegale bewoning op vakantiepark Kijkduin. Er wordt beter gecontroleerd op het vakantiepark in Kijkduin of er sprake is van langdurige bewoning.

Lijn 3 naar Kijkduin. Deze tramlijn krijgt bij de Heliotrooplaan een aftakking naar Kijkduin.

Rust aan de kust. De strandtenten zorgen voor bedrijvigheid op en rond het strand in de zomer. Op dit moment zijn er een aantal strandtenten die het hele jaar mogen blijven staan. Wat de ChristenUnie/SGP betreft zijn dit er al te veel en komen er zeker geen nieuwe bij. Er komen geen strandtenten met een permanente vergunning op het Zuiderstrand.

Nieuw Kijkduin. Met de vernieuwing van Kijkduin is de parkeerdruk in omliggende wijken toegenomen. De P&R Uithof wordt aangesloten op Kijkduin.

Ondertunneling Lozerlaan. Met een ondertunnelde Lozerlaan, waar 70 km/h gereden mag worden, worden deze delen van de stad beter bereikbaar. Bovengronds kunnen (gezins)woningen worden gebouwd.

Westbroekpark & Duttendel, Van Stolkpark, Zorgvliet

Verbind Westbroekpark. Er wordt gekeken hoe de verschillende onderdelen van het Westbroekpark beter met elkaar verbonden kunnen worden, bijvoorbeeld door het verdiepen van de Teldersweg.

Aandacht voor Westbroekpark. Het Westbroekpark is prachtig en wordt veel gebruikt om te recreëren. We blijven aandacht houden voor de toegankelijkheid en kwaliteit van het park.

Tophalte Madurodam. De tramhalte Madurodam wordt een tophalte, van waaruit alle delen van Scheveningen bereikbaar worden.

Behoud Bronovo. De gemeente spant zich maximaal in om het Bronovo ziekenhuis te behouden. Zo kunnen de inwoners van Scheveningen en omgeving dichtbij huis een ziekenhuis hebben dat de zorg kan bieden die nodig is. Mocht het ziekenhuis toch verdwijnen, dan wordt er geïnventariseerd hoe goede zorg voor Scheveningers en Hagenaars toch dichtbij kan blijven. Ten slotte zorgen we voor goede randvoorwaarden voor het ziekenhuis: zo stimuleren we jongeren om in de zorg te gaan werken.

Archipel en Willemspark, Benoordenhout en Marlot

Veilige oversteekplaatsen. De grotere doorgaande wegen worden veiliger gemaakt voor fietsers en wandelaars, denk aan de Benoordenhoutseweg en de Van Alkemadelaan. Er komen snelheidsbeperkende maatregelen en zebra's.

Goede participatie bij herontwikkeling ANWB-locatie. Hoewel het Wassenaars gebied is, moeten bewoners uit Benoordenhout goed betrokken zijn bij de herontwikkeling van de ANWB-locatie. Nieuwbouw moet passen bij de omgeving.

Ruimte voor ontmoeting. In Benoordenhout is er nauwelijks ontmoetingsruimte. Daarom wordt er onderzocht waar er een ontmoetingsruimte gerealiseerd kan worden. Hierbij wordt gekeken of een buurtbibliotheek ook hier gerealiseerd kan worden.

Behoud Bronovo. De gemeente spant zich maximaal in om het Bronovo ziekenhuis te behouden. Zo kunnen de inwoners van Scheveningen en omgeving dichtbij huis een ziekenhuis hebben dat de zorg kan bieden die nodig is. Mocht het ziekenhuis toch verdwijnen, dan wordt er geïnventariseerd hoe goede zorg voor Scheveningers en Hagenaars toch dichtbij kan blijven.

Ten slotte zorgen we voor goede randvoorwaarden voor het ziekenhuis: zo stimuleren we jongeren om in de zorg te gaan werken.

Statenkwartier, Duinoord, Zeeheldenkwartier, Regentessekwartier Noord

Veiligere Eisenhowerlaan en Statenlaan. De Eisenhowerlaan wordt fietsvriendelijker gemaakt. Dit kan door het fietspad te verbreden of de auto te gast te laten zijn in deze straat. Ook de verkeersveiligheid op de Statenlaan behoeft verbetering. Er komt een flitspaal en oversteekplaatsen worden heringericht.

Uitsterfbeleid coffeeshops. In het Zeeheldenkwartier ervaren mensen veel overlast door de vele coffeeshops. De ChristenUnie/SGP is daarom voor een uitsterfbeleid van coffeeshops. Er komen geen nieuwe coffeeshops meer bij, ook niet als een coffeeshopeigenaar stopt.

Overlast door coffeeshops aanpakken. Er wordt geëxperimenteerd met mobiel cameratoezicht rondom coffeeshops waar veel overlast wordt gemeld. Zo kan overlast snel worden aangepakt. Daarnaast komt er een blowverbod in de openbare ruimte.

Investeer in groen. Straten maken, met een goed plan, kans op een kleine bijdrage voor de vergroening van de straat. Bewoners krijgen zelf de taak om het groen bij te houden en zwerfafval op te ruimen. Zo kleuren we de wijk groen.

Aanpak ronkende motoren. Er wordt, zodra dit juridisch mogelijk is, een geluidsflietspaal geplaatst op de Waldeck Pymontkade/Koningin Emmakade en de Statenlaan.

Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een verbod **op woningsplitsing en verkamering**. Met een **zelfbewoningsplicht** zorgen we ervoor dat woningen niet opgekocht kunnen worden door investeerders, maar bereikbaar zijn voor Haagse burgers.

Zingeving voor eenzamen. Eenzaamheid gaat vaak gepaard met een gemis aan zingeving: het ontbreken van een doel om voor te leven. Vrijwilligers en het welzijnswerk die ouderen bezoeken worden toegerust om te ondersteunen bij existentiële vragen en er is oog voor pastorale zorg.

Ouder worden in je eigen wijk. Sommige senioren wonen in een huis dat te groot voor hen is. We helpen hen een huis te vinden dat past bij hun behoefte. Daarom komen er meer doorstroommakelaars, die senioren kunnen helpen bij het zoeken van een passende woning in de eigen buurt. Ook komen er meer seniorenwoningen in de wijk, waar senioren prettig en veilig kunnen wonen.

Geen uitbreiding Galvanischool. De voorgenomen uitbreiding van de Galvanischool leidt ertoe dat de leefbaarheid van de omliggende straten in het gedrang komt. Uitbreiding op deze locatie vindt de ChristenUnie/SGP dan ook een slecht plan.

Valkenboskwartier, Regentessekwartier zuid, Heesterbuurt

Uitsterfbeleid coffeeshops. In de Weimarstraat ervaren mensen veel overlast door de vele coffeeshops. De ChristenUnie/SGP is daarom voor een uitsterfbeleid van coffeeshops. Er komen geen nieuwe coffeeshops meer bij, ook niet als een coffeeshops eigenaar stopt.

Uitbreiding vergunningsplicht. Branches waar ondermijning bovengemiddeld vaak voorkomt, zoals massagesalons en belwinkels, worden verplicht om een vergunning aan te vragen voor ze hun onderneming mogen starten. Zo wordt ondermijning tegengegaan.

Meer integrale handhavingsacties en uitbreiding pandbrigade. Er komt meer geld voor de aanpak van overbewoning. Daarnaast worden er vaker integrale handhavingsacties gehouden om overbewoning en overlast aan te pakken.

Meer groen en meer gezinswoningen. De sluiting van de remise aan de Lijsterbesstraat op termijn is een mooie kans om dit deel van de Heesterbuurt te vergroenen en gezinswoningen toe te voegen aan de wijk, waar maar 5% van de woningen een eengezinswoning is.

Extra aandacht voor afvaloverlast. Naast ORAC's wordt veel afval geplaatst. Dit leidt tot vieze straten. Overtreders worden daarom harder aangepakt. Als ze voor de tweede keer beboet worden krijgen ze een hogere boete. Daarnaast wordt er vaker gesurveilleerd bij hotspots en komt er mobiel cameratoezicht om overlastgevers te beboeten.

Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een verbod **op woningsplitsing en verkamering**. Met een **zelfbewoningsplicht** zorgen we ervoor dat woningen niet opgekocht kunnen worden door investeerders, maar bereikbaar zijn voor Haagse burgers.

Geen geblow op straat. Het blowverbod wordt uitgebreid. Het is nergens toegestaan om in de openbare ruimte drugs te gebruiken en ook niet om te blowen. Zo wordt overlast voorkomen.

Vruchtenbuurt, Bomenbuurt, Bloemenbuurt

Aanpak Goudenregenplein. Er worden maatregelen getroffen om de fietsveiligheid te verbeteren op en rond het Goudenregenplein.

Vergeet de fiets niet. Weesfietsen worden vaker opgehaald. Daarnaast wordt onderzocht hoe er een buurtstalling gerealiseerd kan worden in deze wijken en worden waar nodig extra fietsnietjes geplaatst.

Maximaal 30 km/h op de Mient. De maximumsnelheid op de Mient wordt 30 km/h. Bewoners worden goed betrokken bij besluiten over de bomenkap op de Mient. Er worden niet onnodig bomen gekapt voor de aanleg van parkeerplaatsen.

Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een verbod **op woningsplitsing en verkamering**. Met een **zelfbewoningsplicht** zorgen we ervoor dat woningen niet opgekocht kunnen worden door investeerders, maar bereikbaar zijn voor Haagse burgers.

Dakopbouwen kunnen ervoor zorgen dat gezinnen die meer ruimte willen toch in hun fijne buurt kunnen blijven wonen. We zorgen wel voor een eenduidig straatbeeld hierin. De Welstandscommissie heeft hierin een belangrijke taak.

Meer rekening houden met bewoners bij grondwaterproblematiek. We houden ons aan onze zorgplicht als het gaat om grondoverlast in bijvoorbeeld de Bomen- en Bloemenbuurt.

Tramhalte Nieuwendamlaan. De beslissing van HTM om de tramhalte Nieuwendamlaan tijdelijk op te heffen wordt teruggedraaid.

Bezuidenhout, Mariahoeve

Voorzie in voorzieningen. Het inwonersaantal van Bezuidenhout neemt de komende jaren flink toe door grote woningbouwontwikkelingen rondom de stations. Deze groei kan alleen gepaard gaan met een toename aan voorzieningen. Er wordt daarom opnieuw gekeken naar de voorzieningen in de Bezuidenhout én Mariahoeve en waar nodig worden voorzieningen toegevoegd.

Bibliotheek in Mariahoeve. Mariahoeve krijgt een volwaardige bibliotheek waar naast boeken lenen ook andere activiteiten worden georganiseerd voor de wijk.

Ruimte voor ontmoeting. Er wordt geïnvesteerd in een ontmoetingsplek voor jong én oud in Mariahoeve om de sociale cohesie in de buurt te versterken.

Visie op winkelcentrum 't Kleine Loo. De buitenruimte rondom het winkelcentrum wordt opgeknapt, zodat het winkelcentrum nog aantrekkelijker wordt.

Aandacht voor groen. Mariahoeve is een prachtige groene wijk. Er komt een duidelijke aanpak voor het groenbeheer in de wijk, waarbij regelmatig onderhoud plaatsvindt in plaats van eens in de paar jaar.

Oorlogsmonument Bezuidenhout. Bezuidenhout is zwaar getroffen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Dit moet op een passende wijze worden herdacht. Daarom wordt er vaart gemaakt met een oorlogsmonument in Bezuidenhout.

Ondergronds parkeren. We onderzoeken de mogelijkheid voor een ondergrondse parkeergarage, bijvoorbeeld onder de Koningin Marialaan.

Fietsveilige straten. De veiligheid van fietsers kan op meerdere punten verbeterd worden. We beginnen met de oversteekplaatsen op de Finnenburg en de kruising Carel Reinierszkade/IJscubweg.

Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een verbod **op woningsplitsing en verkamering**. Met een **zelfbewoningsplicht** zorgen we ervoor dat woningen niet opgekocht kunnen worden door investeerders, maar bereikbaar zijn voor Haagse burgers.

Laakkwartier, Molenwijk, Spoorwijk, Binckhorst

Groen moet je doen. Laak is een echt hitte-eiland. Bewoners met een goed idee voor groen in hun straat krijgen hiervoor een klein bedrag van de gemeente. Daarnaast worden met woningbouwcorporaties afspraken gemaakt over groen rondom nieuwe sociale huurwoningen. Zo vergroenen we dit gebied.

Pak parkeerproblemen aan. Auto's domineren in het Laakkwartier, Molen- en Spoorwijk het straatbeeld. We onderzoeken een ondergrondse parkeergarage, bijvoorbeeld onder de

Arnout Drostlaan of het Lorentzplein. Als de parkeerdruk boven de 90% uitkomt, worden in principe geen parkeervergunningen meer gegeven.

Afval aanpak. Naast ORAC's wordt veel afval geplaatst. Dit leidt tot vieze straten. Overtreders worden daarom harder aangepakt. Als ze voor de tweede keer beboet worden krijgen ze een hogere boete. Daarnaast wordt er vaker gesurveilleerd bij hotspots en komt er mobiel cameratoezicht om overlastgevers te beboeten.

Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een verbod **op woningsplitsing en verkamering**. Met een **zelfbewoningsplicht** zorgen we ervoor dat woningen niet opgekocht kunnen worden door investeerders, maar bereikbaar zijn voor Haagse burgers.

Meer ruimte voor de fiets. Er wordt onderzocht hoe fietsen beter gestald kunnen worden, zodat ze minder overlast veroorzaken op de straat. Daarom wordt gekeken of er buurtstallingen kunnen worden aangelegd en waar extra fietsnietjes geplaatst kunnen worden.

Zwemmen in Laak. Zwemmen is gezond, maar er is te weinig zwemwater. Daarom komt er een zwembad in Laak, zodat ook de inwoners van dit stadsdeel in de buurt kunnen zwemmen.

Brug tussen Laak en de Binckhorst. Molenwijk en de Binckhorst worden met elkaar verbonden door middel van een brug. Zo wordt de afstand tussen deze twee wijken letterlijk en figuurlijk kleiner.

Ruimte voor bedrijven op de Binckhorst. De gemeente zet in op het behoud van bestaande bedrijven en de maakindustrie op de Binckhorst.

30 km/h tenzij. Wegen in de wijk zijn geen racebaan. Waar mogelijk wordt daarom 30 km/h ingevoerd.

Visie op winkels en horeca Gouverneurlaan en Van Zeggelenlaan. Er komt een diverser aanbod aan winkels en horeca in deze straten. Hierbij wordt gebruik gemaakt van branching en de uitbreiding van de vergunningsplicht voor branches waarin ondermijning bovengemiddeld vaak voorkomt zoals massagesalons en belwinkels.

Samenwerking Rijswijk. De grote groen- gebieden Julianapark en park Den Burgh horen bij de gemeente Rijswijk maar grenzen aan Laak. Meer samenwerking tussen de gemeenten is nodig voor het gebruik van deze grensgebieden op het gebied van veiligheid, recreatiemogelijkheden en eventueel volkstuinen of stadslandbouw. Er worden daarnaast duidelijke afspraken gemaakt over het opkappen van meldingen in dit gebied.

Maak werk van de Megastores. De Megastores verdienen een opknapbeurt. Met de nieuwe eigenaar worden afspraken gemaakt over de toekomst en de uitstraling van de Megastores.

Meer voorzieningen in Laakhavens. De afgelopen jaren zijn er veel woningen bijgebouwd in de Laakhavens. Het ontbreekt alleen aan goede voorzieningen, zoals een huisarts en supermarkt. De gemeente maakt ruimte voor deze voorzieningen.

Geen hondenpoep op de stoep. Hondenpoep is een grote ergernis in het Laakkwartier en Spoorwijk. Er wordt daarom gekeken naar een extra hondenuitlaatplek, zodat honden niet in parken hoeven te poepen.

Elke wijk een bibliotheek. Elke wijk krijgt weer een bibliotheek. In Spoorwijk wordt als eerste een nieuwe bibliotheek gerealiseerd.

Schildersbuurt, Transvaal, Groente- en Fruitmarkt.

Afval aanpak. Naast ORAC's wordt veel afval geplaatst. Dit leidt tot vieze straten. Overtreders worden daarom harder aangepakt. Als ze voor de tweede keer beboet worden krijgen ze een hogere boete. Daarnaast wordt er vaker gesurveilleerd bij hotspots en komt er mobiel cameratoezicht om overlastgevers te beboeten.

Vensters voor laden en lossen Hoefkade. Er komen venstertijden voor het laden en lossen aan de Hoefkade. Zo voorkomen we onveilige situaties met grote vrachtwagens gedurende de dag.

Aanpak stoepen en hobbelwegen. Er wordt goed gekeken naar stoepen met losliggende tegels, zoals aan de Marktweg. Daarna wordt een plan opgesteld om deze stoepen weer effen te maken. Ook de kinderkopjes aan bijvoorbeeld de Lau Mazirellaan worden vervangen door minder hobbelige straatbedekking.

Meer integrale handhavingsacties. Het aantal integrale handhavingsacties wordt uitgebreid. Tijdens deze acties worden onder andere huizen gecontroleerd op overbewing, worden boetes uitgedeeld voor foutparkeren en trams gecontroleerd op zwartrijders.

We gooien eten niet weg. Er is veel overlast van voedseldumping, onder andere rondom het Paul Krugerplein. Er komt een actieplan om dit tegen te gaan, waarbij in ieder geval de mogelijkheden worden onderzocht om meer broodcontainers de plaatsen. Ook komt er meer controle bij ORAC's.

Jeugdwerkloosheid. De jeugdwerkloosheid in deze wijken is hoog. Bij de kleine bedrijven, maar ook bij de Schilde aan de Fruitweg, en bij innovatieve bedrijven op de Binckhorst, moeten mogelijkheden gevonden worden om deze jongeren met stages en vakopleidingen betere kansen op de arbeidsmarkt te geven.

Gevaarlijke wegen aanpakken. De Vaillantlaan wordt gebruikt als racebaan. De komst van een flitspaal is goed, maar er is meer nodig. We onderzoeken hoe we met name de fietsveiligheid kunnen verbeteren.

Dankzij de ChristenUnie/SGP is er een verbod **op woningsplitsing en verkamering**. Met een **zelfbewoningsplicht** zorgen we ervoor dat woningen niet opgekocht kunnen worden door investeerders, maar bereikbaar zijn voor Haagse burgers.

Vergroenen buitenruimte. Elke herinrichting in dit versteende deel van Den Haag grijpen we aan om te vergroenen, zoals het Anna Blamanplein en het Kaapse Plein.

De Schilde is een mooi voorbeeld van een bedrijfsverzamelgebouw met betaalbare werkplekken. We stimuleren het ondernemerschap in deze wijk en onderzoeken meer van deze mogelijkheden.

Gebiedsaanpak Haags Veen. Het vorige college heeft nagelaten een gebiedsaanpak Haags Veen uit te rollen waarbij er ingezet wordt op het tegengaan van ondermijning, frisse ondernemers de ruimte bieden, een betere balans tussen horeca en winkels, opknappbeurt van de openbare ruimte en het toevoegen van groen.

Kortenbos, Centrum, Stationsbuurt, Rivierenbuurt

Aanpak hittestress. De Rivierenbuurt is een van de meest warme plekken van Den Haag. De gemeente komt met een wijkgerichte aanpak om de temperatuur op hete dagen naar beneden te brengen.

Onderzoek ondertunneling Schenkviaduct. Er komt een onderzoek om het Schenkviaduct te vervangen door een tunnel.

Werk aan veiligheid rondom Hollands Spoor. De sociale veiligheid rondom station Hollands Spoor laat te wensen over. Er wordt geïnvesteerd in een veilige buitenruimte en er wordt gekeken hoe de verkeersveiligheid aan de centrumkant van het station veiliger kan.

Maak Oude Centrum en Rivierenbuurt weer bloeiend en veilig. Naar Gronings model verdwijnt op termijn de raamprostitutie uit de Doublet- en Geleenstraat. Deze straten kunnen herontwikkeld worden tot aantrekkelijke woonstraten.

Fietsen in de Grote Marktstraat. Tijdens de openingstijden van winkels zijn er geen fietsers toegestaan in de Grote Marktstraat. Dit veraangenaamt het winkelen. Er komt een goede alternatieve fietsroute via de Gedempte Gracht en Gedempte Burgwal. Deze wordt daarvoor heringericht tot fietsstraat. De spaghetti op het Spui wordt aangepakt om een veilige oversteekplek te realiseren.

Meer plekken om fietsen te parkeren in het centrum. De gemeente zorgt voor duidelijke bewegwijzering naar de huidige fietsparkeerplaatsen en zorgt voor extra plekken waar mensen hun fiets kunnen parkeren.

Auto te gast op het Westeinde. Het Westeinde wordt na het ziekenhuis verkeersluw. De veiligheid voor fietsers en voetgangers gaat omhoog en de straat wordt een mooie entree naar de binnenstad.

Horeca. Er komt een duidelijk overzicht van het type vergunning dat op een horecagelegenheid zit en er wordt strenger gehandhaafd op overtredingen. Daarnaast sturen we door omgevingsplannen op het aantal fastfoodketens per gebied. Ten slotte worden horecagelegenheden geholpen bij het isoleren van hun pand. Dit zorgt voor een lagere energierekening en leidt tot minder geluidsoverlast.

Weesfietsen. De gemeente laat het ophalen en klaarmaken voor hergebruik van weesfietsen over aan sociaal ondernemers op dit gebied, zoals Stichting Leren Doen en 50/50 van het Leger des Heils. Zij halen regelmatig weesfietsen op in het centrum.

Politie zichtbaar op straat. De politie is meer zichtbaar in deze wijken en reageert proactief op meldingen.